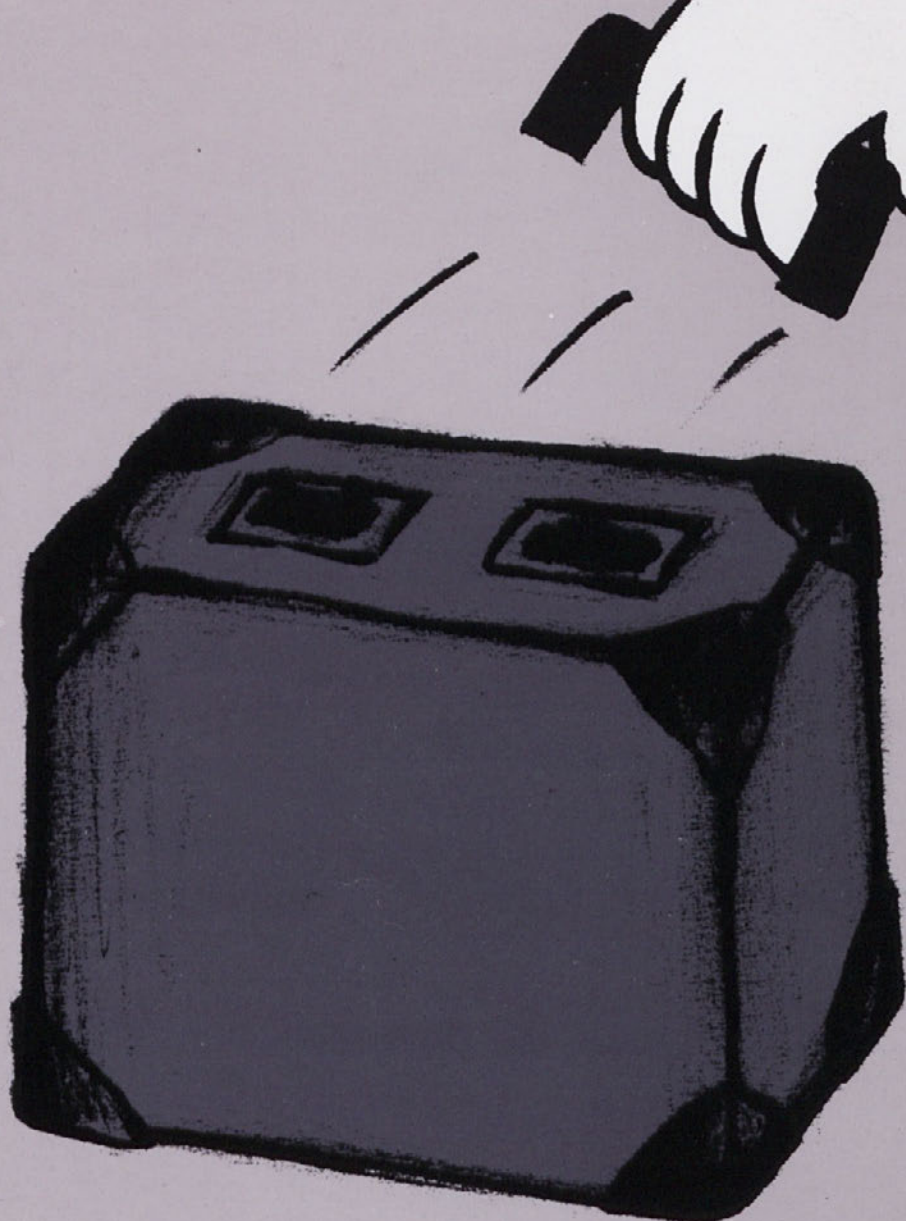

Janez Povše

LOČITEV

Janez Povše

LOČITEV

KAZALO

Razlogi za zakon	str. 2
Janez Povše	str. 4
Tatjana Doma: Zbogom romantika	str. 5
Anne Charlish: Kako veste, da je vaš zakon v težavah	str. 11
dr. Paul Hauck: Katere pravice imate v zakonu	str. 12
Anne Charlish: Kaj pripomore k trdnosti zakona	str. 14
Marcelle Auclair: ABC lepih navad med zakoncema	str. 15
Mary Kirk: Zakaj se človek poroči	str. 17
Borut Alujevič: Miranu Herzogu v zadnje slovo	str. 18
Pregled odigranih vlog v sezoni 2000/2001	str. 20

Zvone Agrež, Tina Gorenjak

RAZLOGI ZA ZAKON:

- nadaljevanje rodu;
- zatiranje greha, izogibanje prešuštvu;
- sožitje dveh ljudi, pri katerem naj bi drug od drugega dobivala pomoč in tolažbo.

Iz Anglikanskega molitvenika: Book of Common Prayers (1661)

Janez Povše

LOČITEV

(krstna uprizoritev)

Režiser Jaša Jamnik

Dramaturginja Tatjana Doma

Scenograf Jože Logar

Kostumografinja Ana Matijević

Izbor glasbe: Jaša Jamnik

Lektor Simon Šerbinek

IGRATA:

Boris Zvone Agrež

Sonja Tina Gorenjak

Premiera: 10. januar 2002

Vodja predstave Zvezdana Štraki-Krofič • Šepetalka Breda Jenček • Lučni mojster Dušan Žnidar • Tonski mojster Uroš Zimšek • Krojači Janja Sivka, Dragica Gorišek, Adi Založnik, Marija Žibert • Frizerki Maja Dušej, Marjana Sumrak • Odrski mojster Radovan Les • Rekviziter Franc Lukač • Garderoberki Amalija Baranović, Melita Trojar • Dežurni tehnike Vojko Koštomaj • Tehnični vodja Miran Pilko.

Janez Povše se je rodil l. 1941 v Ljubljani, kjer je po končani klasični gimnaziji diplomiral iz gledališke in radijske režije na AGRFT pri prof. Slavku Janu. Najprej je režiral v različnih gledališčih, nato je l. 1972 postal umetniški vodja Prešernovega gledališča v Kranju. L. 1975 je postal umetniški vodja Primorskega dramskega gledališča v Novi Gorici. V obeh gledališčih se je posvetil tudi festivalskemu delu: Tednu slovenske drame in Goriškemu srečanju malih odrov. Od l. 1981 dalje živi in dela kot svobodni ustvarjalec v Gorici.

Že zgodaj je začel z izvirnim pisanjem za gledališče in radio. Njegova gledališka besedila in priredbe so bila upri-

zorjena v Kranju, Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici in v Gorici, radijske igre pa realizirane na Ljubljanskem, Mariborskem, Koperskem radiu ter na slovenskem radiu Trst A. Napisal je tudi scenarij za celovečerni film *Naš človek*.

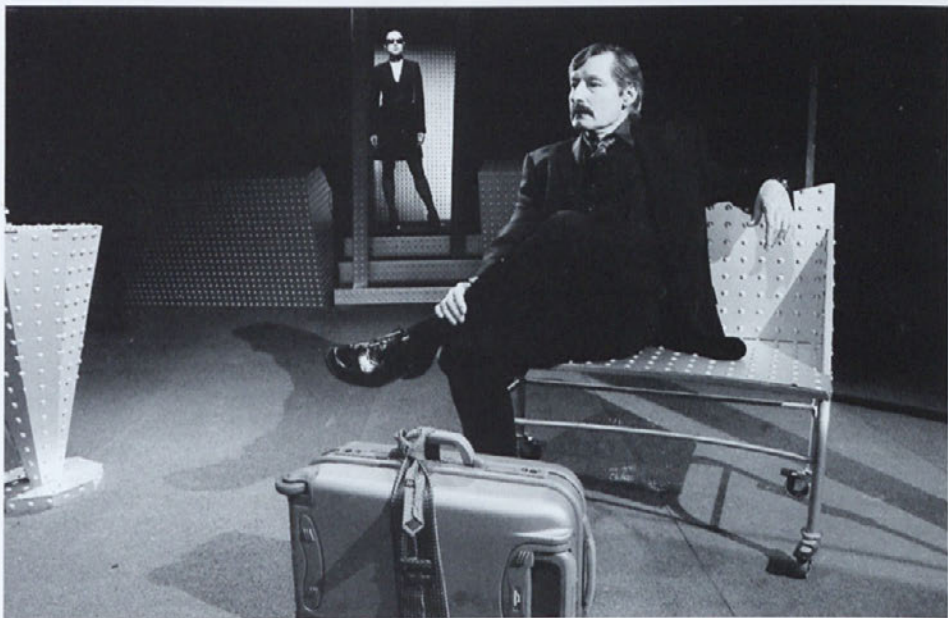
Za svoje pisanje je prejel številna priznanja: dve nagradi za TV-scenarij, Kajuhovo nagrado za monodramo *Izvolite, tovariš Marjan*, več nagrad za radijske igre in za gledališke priredbe Svetinove *Ukane*, Cankarjevega *Martina Kačurja* in Kosmačeve *Balade o trobenti in oblaku*. L. 1978 je prejel nagrado Prešernovega sklada.

Njegova komedija *Ločitev* je bila lani nagrajena na našem Natečaju za izvirno slovensko komedijo.

ZBOGOM ROMANTIKA

Tudi Slovenijo je zajela prava poplava najrazličnejših revij, ki ponujajo brezštevne nasvete za reševanje težav, ki tarejo sodobnega človeka. Nasveti niso omejeni samo na žensko populacijo, v zadnjem letu so je na slovenskem tržišču pojavilo tudi več revij, ki v svojih prispevkih moškim razkrivajo najrazličnejše skrivnosti in trike, katerim se ne more upreti prav nobena ženska. Ko na hitro preletimo prispevke, ki delijo »uporabne namige za prvi seks z novim partnerjem«, če že ne morejo zagotoviti uspeha prvega seksa, se vprašamo, komu je to pisanje sploh namenjeno - najstni-

kom, ki šele vstopajo v obdobje svoje seksualne aktivnosti, samskim osebam (predvsem ženskega spola), ki se nezadržno bližajo magični tridesetki, zdolgočasnim parom, ki so že zdavnaj pozabili na ščemenje v trebuhu in hitrejši utrip srca ob pogledu na partnerja. Poleg tega pa kot povprečno inteligentna bralka ne morem mimo vprašanja, ali so bebeci avtorji teh prispevkov ali imajo mene za bebca. Neprijetno se mi zdi tudi dejstvo, da nas z nasveti, ki ponujajo osebnostni preporod, spreminjajo v poskusne zajčke. Koga pa ne zanima, kako »uporabni namigi za prvi seks z

Tina Gorenjak, Zvone Agrež

novim partnerjem« delujejo v praksi? Če delujejo, krasno, če ne delujejo, nič hudega! Zdolgočasen, seksualno nepoštešen, frustriran, zavrt, skratka nerazsvetljen osebek moškega ali ženskega spola si lahko kot življenjski projekt zastavi nalogo preizkušanja instant seksualne teorije v praksi.

Skoraj nihče pa ne deli nasvetov, kaj naj počnemo s tem, kar že imamo doma, kako naj pobegnemo pred rutino skupnega življenja. Partnerji, ki živijo v dalj časa trajajoči zvezi, se ponavadi zavejo, da jih tarejo resne težave, šele ko je partnerski odnos že zelo načet. Ogromno je ljudi, ki živijo v nesrečnem zakonu. Včasih se prepiri, nestrpnosti in nesporazumi tako zaostrijo, da se hočejo razvezati. Toda tej želji se pogosto postavijo po robu druge želje in čustva, začnejo se obotavljati, ustrašijo se raz-

veze zakona, njenih posledic in spremembnih težav in začnejo dvomiti o pravilnosti svoje odločitve. Ta dvom nekatere vzpodbudi, da se začnejo truditi, da bi izboljšali odnose. Drugi pustijo, da jih muči neodločnost. Nimajo poguma, da bi se ločili, vendar ničesar ne ukrenejo, da bi izboljšali zakonsko življenje. Nesrečen zakon jih je razočaral, jih naredil malodušne in jim odvzel vso energijo. Ne vidijo več možnosti, da bi zakon oživili, do partnerja ne čutijo več ničesar in ga mogoče sploh ne prenesejo več, vdajo se v usodo in ostanejo v slabem zakonu. Razlogi za dvom o razvezi zakona so največkrat otroci. Na žalost pa so otroci mnogokrat le izgovor, ker starši nočejo z razvezo izgubiti svojega premoženja, nočejo se odpovedati udobju, ki ga je nudilo skupno premoženje. In to seveda nima nič skupnega

Zvone Agrež, Tina Gorenjak

niti z ljubeznijo do otrok niti z ljubeznijo do samega sebe.

Zakonski svetovalci menijo, da je razlog za mnoga razočaranja v zakonu prav premalo stvarne, romantične in idealizirane predstave, kaj zakon sploh je.

Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 14-634/89 in spr.) v 3. členu navaja »Družina je življenjska skupnost staršev in otrok, ki zaradi koristi otrok uživa posebno družbeno varstvo.«, v 4. členu pa »Zakonska zveza je z zakonom urejena življenjska skupnost moža in žene.«

Zakon v nadaljevanju navaja pravice in dolžnosti zakoncev: »Zakonca sta se dolžna vzajemno spoštovati, si pomagati in si medsebojno pomagati.« (44. člen), »Zakonca svobodno odločata o rojstvu otrok. Do otrok imata enake pravice in dolžnosti.« (45. člen), »Vsak za-

konec si prosto izbira poklic in delo.« (46. člen), »Kraj skupnega bivališča določata zakonca sporazumno.« (47. člen), »O skupnih zadevah odločata zakonca sporazumno.« (48. člen), »Za preživljanje družine prispevata zakonca v sorazmerju s svojimi možnostmi.« (49. člen), »Zakonec, ki nima sredstev za življenje, pa brez svoje krivde ni zaposlen, ali je nesposoben za delo, ima pravico, da ga drugi zakonec preživlja, kolikor je to v njegovi moči.« (50. člen).

Sklenitev zakonske zveze ni samo uradna potrditev neke ljubezenske zveze moškega in ženske, ampak je predvsem zaveza, ki ima osebne in premoženjske pravne posledice za oba zakonca. Iste pravne posledice pa veljajo v primeru dalj časa trajajoče življenjske skupnosti moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze.

Tina Gorenjak, Zvone Agrež

Zakonski svetovalci menijo, da bi se manj zakonov končalo z ločitvijo, če bi zakonca imela manj idealne predstave o zakonu. Za nekaj trenutkov bi morali pozabiti na ljubezen in vsa romantična čustva, ki jih gojimo do partnerja in si dopovedati, da je zakon pravzaprav poslovno razmerje moškega in ženske, katerega namen je, da oba osreči. Zakon je podjetje dveh ljudi, zanj je potrebno državno dovoljenje, nekaj kapitala in prostor za nastanitev podjetja (dom). Ne tako dolgo nazaj so ženske potrebovale doto, da so lahko računale na možitev. Večja dota, več možnosti izbire moža. Danes se poročamo brez dote, še vedno pa je lepa kvaliteta, če se v zakon čim več prinese. In zato ni neumna poteza predporočna pogodba.

Tudi danes se poročamo iz »poslovnih razlogov«, saj vsak od partnerja pričakuje, da bo zadovoljeval njegove želje in potrebe. Če zakonsko zvezo pogledamo popolnoma s poslovnega vidika, lahko zaključimo, da ženska moškega najame, da postane njen mož, pri tem pa računa na določene usluge. Moški najame žensko, da postane njegova žena, in ljubil jo bo le, dokler bo ona delala tisto, kar je zanj pomembno. Drug od drugega pričakujeta, da bosta opravljala svoje delo, obveznosti, pravice in dolžnosti v zakonu. Kadar se katerikoli odloči, da svojega dela ne bo opravljal, pride do težav, pride do situacije, ki je podobna stavki. Stavka je dejanje enega udeleženca v poslovnem razmerju zoper drugega z namenom, da si pridobi določeno prednost. Moški stavka, ko se po hudem družinskem prepiru odpravi na živalsko popivanje. Ženska stavka,

ko užaljeno odkoraka iz spalnice in prespi na kavču. Tihi dnevi, ki lahko trajajo tedne ali celo mesece, začasna ločitev in grožnje z razvezo, so načini, s katerimi en partner stavka zoper neustrezno ravnanje drugega. Vsak od partnerjev mora skrbeti za tiste svoje koristi, ki so zanj najpomembnejše. Če ne, bo eden ali drug postal v zakonu nesrečen, to pa bo privedlo do težav in mogoče celo do ločitve. V zakonu so osebne koristi partnerjev ves čas na tehtnici. Ne eden ne drugi se ne bi smela toliko žrtvovati, da bi bil eden nesrečen, drugi pa bi sijal od sreče. Večina zakonov ne more preživeti, če je eden stalno srečen, drugi pa je neprestano potrta. Ideja, naj se žena nesebično žrtvuje za moža, je popoln nesmisel. Ponavadi je srečen zakon tisti, v katerem si zakonca približno enako delita veselje in zadovoljstvo. V nasprot-

Tina Gorenjak

nem primeru niso redek pojav potrnost, depresije, nezadovoljstvo, ki lahko vodijo v nezvestobo, alkoholizem, v trpinčenje otrok in v tisti žalostni in porazni občutek, da je zakon zavožen, da je zakonska zveza velika napaka, ki se je ne da popraviti, ne da bi življenje obrnili na glavo.

Da bi se takim situacijam izognili, bi morali po mnenju zakonskih svetovalcev upoštevati dve temeljni spoznanji. O pomembnih stvareh se je treba odločati z glavo in ne s srcem, saj je čustveno mišljenje popolnoma iracionalno mišljenje in vodi v pogubo. Druga zabloda, ki napoveduje slab konec zakona, je prepričanje, da bosta dva, če se le dovolj ljubita, večino zakona preživela brez konfliktov. Njuno medsebojno razumevanje temelji na močni medsebojni ljubezni in zato bo vse za večne čase v redu in prav. Tudi tako razmišljanje je velika napaka, saj pri večini zakonov razmerje niha med stanji vojne in miru. Ljubezen ni nobena garancija, da se konflikti v zakonu slej ko prej ne bodo pojavili. Mirna obdobja lahko trajajo mesece in leta, slej ko prej pa bo eden od zakoncev želel ali zahteval nekaj, kar ne bo v skladu z željami in pričakovanji partnerja. Taka vojna obdobja so neizogibna v vsakem zakonu in verjetno za zakon tudi koristna. Občasni prepiri lahko prinesejo spremembe, ki razmerje okrepijo in osvežijo.

Naše mišljenje o zakonu je pogosto zelo nestvarno in pogojeno z našimi željami, ki pa lahko nimajo nobene zveze z realnim življenjem. In mogoče ne bi bilo neumno, če bi vzeli za zgled prebivalce malega otoka Taquile na jezeru

Titicaca. Vsi pari najprej živijo poskusno skupno življenje. Poskusna doba traja deset let, v tem času lahko partnerja ugotovita, če želita ostati skupaj ali ne. Po desetih letih se lahko poročita in ostaneta skupaj do smrti, saj ločitev ni možna. Tudi za samske je lepo poskrbljeno. Glede na položaj cofa na kapi moškega je ženski takoj jasno, kakšen status ima moški. Je poročen, živi v poskusnem zakonu ali pa išče življenjsko partnerico. Ženske isto stvar točno pokažejo z barvami kril. Nekaj sto ljudi na otoku bogu za hrbtnom, ki ne pozna televizije, policije, avtomobilov in drugih priboljškov moderne tehnike, si je poenostavilo in olajšalo življenje prav v tistih primarnih stvareh, kjer prebivalci zahodnega sveta neprestano doživljamo neuspehe. V času popolne individualizacije lahko za vse poskrbimo sami, v mnogih stvareh človeka zamenjuje računalnik. Za osnivanje partnerske skupnosti pa potrebujemo sočloveka. Bitje iz mesa in krvi, ki se ga ne da izklopiti, ko se naveličamo igre. Tolažimo se lahko edino še z dejstvom, da se da partnerja v »igri« hitro zamenjati.

Razpad zakona pomeni hud pretres in je druga najhujša duševna obremenitev za odrasle, takoj za smrtjo zakonskega partnerja. Kljub temu pa število ločitev ne upada, ampak iz leta v leto narašča. Na Švedskem, Danskem in v Veliki Britaniji se dva od petih zakonov končata z ločitvijo. V Združenih državah in v Rusiji preživi le eden od dveh zakonov. V južноеvropskih državah je neuspešen eden od desetih zakonov. Otroci ločenih staršev so vedno mlajši. V Združenih državah vsakega drugega

otroka verjetno čaka usoda, da bo doživel razpad zakona svojih staršev, v Angliji to doživi vsak četrti otrok. Po podatkih Statističnega urada republike Slovenije je v Sloveniji število sklenitev zakonskih zvez v zadnjih desetih letih upadlo. V letu 2000 je bila sklenjena 7201 zakonska zveza (vse sklenitve zakonske zveze ne glede na prejšnji zakonski stan ženina in neveste), razvezanih pa je bilo 2125 zakonskih zvez, največ jih je razpadlo po 5 do 9 letih. Povprečna starost neveste in ženina se prav tako zvišuje. V letih od 1990 do 1994 je bila povprečna starost neveste 26,1 in ženina 29,4 let, leta 2000 pa so se neveste postarale na povprečno starost 28,4 in ženini na 31,4 let.

Kljub velikemu odstotku ločitev se večina ljudi še vedno odloča za poroko

in ne za življenje v izvenzakonski skupnosti. Sicer pa med njima ni pravzaprav nobene razlike več, saj se razmerja vse večjega števila parov, ki živijo v izvenzakonski skupnosti, zgledujejo po tradicionalnem zakonu. Ne smemo pozabiti, da je lažje priti do poročnega lista kot do voznškega dovoljenja, saj pred poroko ni treba dokazovati svojega znanja in opravljati izpita. Vsak je prepričan, da je sposoben ustvariti uspešno zvezo. Vse, kar človek potrebuje, je ljubezen. Vendar pa zakon ne izpolni vedno vseh naših pričakovanj in želja. Varnost, prijateljstvo, ljubezen in sreča se lahko hitro spremenijo v razočaranje, osamljenost in zagrenjenost. Taki trenutki se izkažejo kot veliki življenjski izpiti, ki največkrat nimajo popravnega roka.

Tina Gorenjak, Zvone Agrež

KAKO VESTE, DA JE VAŠ ZAKON V TEŽAVAH*

Zakon, ki je zašel v težave, lahko prepoznamo po nekaj značilnostih, med katerimi so čustvena hladnost, zavračanje, molčečnost, nezanimanje, razdražljivost, nerazložljivi napadi besa, prenehanje stikov, tudi telesnih, vidna in očitna sprememba vedenja in razpoloženja, telesni in besedni napadi, samouničevalno vedenje (čezmerno ali premajhno hranjenje, popivanje, igre na srečo, zadolženost), depresija, težave z otroki in predvsem občutek, da ste izgubili svojega najboljšega prijatelja in partnerja.

V vsakem zdravem zakonu se včasih pojavi katera od spodaj naštetih težav, če pa jih je več, lahko pomeni, da je vaš zakon zašel v težave.

- Čutite, da s svojim partnerjem niste več srečni in sproščeni.
- Svojega partnerja nimate več za najboljšega prijatelja.
- Spolni odnosi niso več niti tako pogosti niti tako intenzivni kot prej (v spolnosti je navadno mogoče najprej opaziti, da se razmerje krha).
- Med vami in vašim partnerjem obstajajo razlike v spolnem nagonu.
- Med seboj se nista več sposobna učinkovito sporazumevati.
- Drug drugega ne spoštujeta več.
- Nenehno se prepirata.

- Eden od partnerjev je čustveno odtujen in se očitno ne čuti več kot del para.
- Opaziti je zakrknjeno vedenje – eden ali oba zakonca nočeta več razpravljati, se pogovarjati ali sklepati dogovorov.
- Lastnost, ki vas je pri partnerju najbolj privlačila, ko ste ga spoznali, vas zdaj spravlja ob živce.
- Eden ali oba partnerja ne funkcionirata v polni meri – morda ne moreta ali nočeta delati, imeti spolnih odnosov, se družiti s prijatelji.
- Enemu partnerju se zdi, da je blagostanje drugega odvisno od njega.

Tina Gorenjak, Zvone Agrež

*Povzeto po delu Anne Charlish: *Med dvema ognjema*, ki je izšlo v prevodu Anamarije Urbanja pri DZS, Ljubljana, 1998.

KATERE PRAVICE IMATE V ZAKONU*

Veliko ljudi nima nobene pametne predstave, katere pravice imajo v zakonu. V zakonu se morajo izpolniti nekatere najpomembnejša pričakovanja, drugače lahko pride do trenj in sporov med zakoncema.

Družba. Ljudje se poročijo med drugim tudi zaradi družbe, da jim ni treba samim preživljati prostega časa. Če vaš partner vsak prosti trenutek preživi za knjigo, pred televizijo ali računalnikom, v pohajkovanju po trgovinah, na klepetu s prijateljicami ali v pijanskih turnejah po gostilnah, se lahko z vso pravico pritožite.

Spolnost. Ni vam treba tednov in mesecev preživeti v prisilni vzdržnosti. Z življenjem brez rednih spolnih odnosov bi se lahko sprijaznili, če bi se odločili za samski stan. Vsak od partnerjev ima pravico, da spolni odnosi včasih potekajo tako, kot si on želi, včasih pa se prilagodi željam partnerja. Če eden prisega na spolne odnose zjutraj, drugi pa si jih zaželi zvečer, se lahko ta problem reši po načelu daj-dam. Najboljša rešitev pa je odkrivanje skupnih spolnih užitkov.

Osebnostni razvoj. Še bolj od spolnosti je pomembna pravica obeh partnerjev, da razvijata svojo osebnost in svoje sposobnosti, tako kot sama misli-

ta, da je za njiju primerno. Vsak ima pravico širiti si obzorje, napredovati in izobraževati se, čeprav se njegov partner pri tem čuti ogroženega.

Zrelost. Vsak ima pravico od svojega partnerja pričakovati (ne pa tudi zahtevati) primerno zrelo vedenje. Nihče ni odgovoren niti dolžan svoje življenje porabiti zato, da na račun svoje lastne sreče skrbi za partnerjevo srečo. Vsak mora sam poskrbeti za svojo srečo in uresničiti nekatere svoje pomembne želje, ne da bi moral biti njegov partner ves čas prisoten. Če se eden od partnerjev

Tina Gorenjak, Zvone Agrež

*Povzeto po delu dr. Paula Haucka: *Uspešen zakon*, ki je izšlo v prevodu Dušice Pogačnik pri Mladinski knjigi, Ljubljana 1987.

na družabnih srečanjih ves čas drži ob strani, ne more od drugega pričakovati, da se bo še on. Namesto da ves čas pričakuje, da bodo drugi nekaj storili za njegovo srečo, naj se raje sam potruži in premaga svojo plahost.

Zasebnost. Nekateri ljudje včasih začitijo potrebo, da so nekaj časa sami. Njihovi partnerji se morajo naučiti sprejeti, da bodo včasih ločeni. Kdor ne razume partnerjevih samskih nagibov, se mora naučiti razumeti, da samotarska urica sem in tja ali morda celo samotarske počitnice partnerju veliko pomenijo.

Poštena delitev družinskih dohodkov. V zakonu imata partnerja pravico, da si dohodek delita. Tudi če mož prejema večje dohodke kot žena, naj si ne domišlja, da je ves denar samo njegov. Le kako se sploh lahko ovrednoti njena skrb za otroke in dom?

Pravica do svobode. V mnogih zakonih se zgodi, da si eden od partnerjev domišlja, da je drugi njegova lastnina, da mu pripadata partnerjevo telo in življenje. Moškim se rado dogaja, da si domišljajo, da je žena njihova lastnina, prav tako kot njihov avto. Tak moški je prepričan, da lahko od žene zahteva, kdaj naj bo doma, kdaj naj imata spolne odnose, ter da naj zanj skrbi in ga razvaja, sam pa lahko dela, kar mu pade na pamet. Tudi nekatere ženske se rade do svojih mož obnašajo kot do svojih sužnjev in si domišljajo, da lahko gospodarijo z njihovim življenjem. Poročna obljuba o predanosti in ljubezni ne pomeni, da eden od partnerjev postane lastnina drugega. Vsak ima pravico do osebnostnega dostojanstva in svobode. Vsak vztraja v zakonu po lastni izbiri in lahko zakon po lastni izbiri tudi zapusti.

Zvone Agrež, Tina Gorenjak

KAJ PRIPOMORE K TRDNOSTI ZAKONA*

Psihologi, ki so specialisti za spolnost, ljubezen in zakonske odnose, so opredelili podobnosti in razlike med partnerjema, ki povečujejo možnosti za njuno medsebojno združljivost in tako za večjo trdnost zakona.

- Pripravljenost igrati spolno vlogo, ki vam jo je namenila narava. Ugotovitve raziskav kažejo, da obstaja veliko večja možnost za trajnejše razmerje, če je moški prilagojen vlogi, ki jo od njega zahteva njegov spol, in pokaže več moških kot ženskih značilnosti, ženska pa ima več ženskih značilnosti kot njen partner. Če je moški bolj nevrotičen kot ženska, utegne to povzročiti težave. Ravno tako utegne priti do težav, če je ženska večji »mačo« in bolj bahava kot njen partner.
- Večina raziskav kaže, da so partnerstva, ki temeljijo na tradicionalnih vlogah, veliko trdnjša od drugih. Zakon, v katerem je ženska glavna hranilka družine, bo verjetneje razpadel prej kot tisti, v katerem ima to vlogo moški.
- Besedno sporazumevanje je bistvena potreba večine žensk, številne moške pa to jezi. Če je besedno sporazume-

vanje usklajeno tako, da ustreza obeh partnerjema, je zakon veliko trdnjši.

- Majhna razlika v letih. Ženske so ponavadi srečnejše, če je partner približno dve leti starejši.
- Enaka rasa.
- Skupno versko prepričanje (ali nevernost v družinah obeh partnerjev).
- Enak družbeni položaj.
- Enaka inteligentnost in izobrazba.
- Podobni interesi in poklic.
- Podobno družbeno in politično prepričanje ter odnos do življenja.
- Razmerje je navadno trdnjše, če je ženska besedno bolj sproščena, kot pa če je moški bolj klepetav od nje.
- Nasprotna se sicer privlačijo, vendar le v primeru, če je mož inteligentnejši, več zasluži ali ima več moških lastnosti. Partnerstvo pa ni trdno, če je mož manj inteligenten, če manj zasluži ali kaže ženske lastnosti. Več možnosti je, da bo zakon trdnjši, če je žena živahna in mož miren, manj pa, če sta lastnosti obrnjeni.
- Pripravljenost obeh partnerjev, da se pogajata in sklepata dogovore.
- Podobno močan spolni nagon pri obeh.

*Povzeto po delu Anne Charlish: *Med dvema ognjema*, ki je izšlo v prevodu Anamarije Urbanija pri DZS, Ljubljana, 1998.

ABC LEPIH NAVAD MED ZAKONCEMA*

- Zakonski mož ne sme odpirati ženinih pisem.
- Zakonska žena ne sme odpirati moževih.
- Niti ona niti on ne smeta o pošti ničesar spraševati. Če vam partner kaj pojasni, toliko bolje, zahtevati pa ne smete ničesar.
- Ne recite »tvoja mati« ob vsaki priložnosti.
- Ona ga mora pustiti pri miru, medtem ko se on brije.
- On jo mora pustiti pri miru, medtem ko se ona šminka in češe.
- On mora imeti vse, kar potrebuje, lepo zloženo v omari. Kadar hoče ženo uporabiti za sobarico, naj ona to presliši; pri tem naj vztraja, kajti če je v stanovanju vse nared, se mož nima na kaj sklicevati.
- Če odhaja na potovanje, je bolje, da si sam pripravi kovček. Tako ne bo mogel žene obdolžiti zaradi lastne pozabljivosti.

Tina Gorenjak, Zvone Agrež

*Povzeto po delu Marcelle Auclair: *Ljubezenska spoznanja*. Založil Slavko Krušnik, Ljubljana 1966.

- Če žena na začetku zakona odkrije, da jo namerava mož »dresirati«, naj se mu upre takoj, brez odlašanja, sicer bo izgubljena.
- Na drugi strani pa ji on ne sme dovoliti, da bi bila muhasta in da bi mu delala scene.
- Kadar pride ženina prijateljica na obisk, se mož ne sme obdati z oklepom.
- Gospod mora dati gospe povsod prednost, jo pustiti naprej in ji pomagati obleči plašč, tako kot če bi bila tujka.
- Svoji ženi mora pustiti veljavo v vsem, kar zadeva dom.
- Žalitve in psovke so izrecno prepovedane, tudi v šali.
- Krstno ime imate, uporabljajte ga. Prav tako je dobro kot imena četrtonožcev, dvonožcev ali rastlin, ki si jih dajejo zaljubljeni iz čiste budalosti.
- On ji mora napraviti vsak dan kak poklon.
- Ona mu mora vsak dan napraviti kak poklon.
- On naj ji včasih prinese rože, ki jih ima rada.
- Ona naj mu kuha jedi, ki jih ima rad.
- Gospoda prosimo, naj si ne dene na krožnik zadnjega kosa z besedami: »Saj ne boš več, kajne?«

Tina Gorenjak, Zvone Agrež

ZAKAJ SE ČLOVEK POROČI*

Ko se moški in ženska podajata v zakon, sta polna pričakovanj in upata, da bosta na skupni poti dosegla osebno zadovoljstvo in srečo. Več kot pričakuje-ta, prej sta razočarana. Če partnerja drug na drugega projicirata nemogoče želje, sanje in hrepenenja, jih seveda ne moreta uresničiti, posledica tega pa so razočaranje, prizadetost, jeza in zagrenjenost. Pričakovanja se pojavljajo na socialni ravni, kot zavestna osebna ob-

Zvone Agrež

čutenja (telesna in intelektualna spodbuda, skupni interesi, ujemanje), in kot nezavedni dejavniki (zaljubljenost, spolna privlačnost).

Zakonski svetovalci so zbrali odgovore naključno izbranih ljudi na vprašanje, kaj je bil ali bi lahko bil razlog za njihovo poroko. Odgovori kažejo, kako različni so razlogi za zakon in kaj vse ljudje pričakujejo od njega:

- ljubezen;
- tovarištvo;
- da ne bi bil(a) osamljen(a);
- spolnost;
- da bi izpolnil(a) pričakovanja staršev;
- skupni interesi;
- bal(a) sem se, da me nikoli ne bo nihče maral;
- strahopetnost; nisem znal(a) reči ne;
- nosečnost;
- pričakovanje sreče, fantazija;
- da bi imel(a) otroke;
- utesnjenost v določenem okolju (družina, služba, podeželja);
- družbeni položaj;
- da bova drug drugemu v oporo;
- prenagljenost po razpadu prejšnje zveze.

*Povzeto po delu Mary Kirk: *Pot do uspešnega partnerstva*, ki je izšlo v prevodu Radojke Manfreda Modic pri DZS, Ljubljana, 1999.

MIRANU HERZOGU V ZADNJE SLOVO

Spet je botra smrt posegla v naše gledališke vrste. Nekam tiho, skorajda neopazno je od nas odšel eden vodilnih ustvarjalcev slovenskega gledališkega življenja v zadnjih letih in desetletjih, režiser in pedagog Miran Herzog.

Vodila ga je gledališka pot po različnih odrih širom tedanje naše skupne domovine Jugoslavije. Tudi sam začetek svojega umetniškega snovanja - študij gledališke režije je opravil v Beogradu.

Bil je tri sezone umetniški vodja Drame SNG v Mariboru in od tam prišel leta 1962 za tri sezone med nas, v Celje in odšel nato v Ljubljano.

Šele tam se je njegov nestanovitni duh (včasih mi je dejal: » Saj mi ni žal, trpeli so le otroci, ki so vsakih nekaj let morali menjati šole v različnih krajih,«) nekako ustalil.

Kot profesor na AGRFT je najbrž začutil, da ga nekdo - njegovi študenti - res potrebuje. Bil je profesor in dekan, poučeval je tudi predmet osnove odrske tehnike, ki so se mu skorajda vsi študenti dramske igre posmehovali. Naj-

brž zato, ker niso povsem razumeli, da jih je skušal naučiti nekaj, kar je v poklicnem gledališču nuja, znana sama po sebi, a ki jo v resnici spoznaš, ko zakorakaš na resnično pot poklicnega igralca na deskah, ki pomenijo svet, in ko iz nuje uvidiš, kaj ti je profesor na Akademiji sploh hotel povedati in dati za popotnico v lepi, a včasih kruti svet gledališča.

Mene ni učil - ko sem bil študent, je bil on ravno v Celju. Spomnim se enodejank *Žena pred obzidjem* in *Piknik na bojišču* v njegovi režiji, s katero so leta 1963 Celjani gostovali v Ljubljani. Bila je to igralsko zelo prepričljiva in intenzivna uprizoritev. Ampak najbolj so mi ostali v spominu izredno do potankosti izdelani igralski detajli. To je bil tedaj Miran Herzog in njegov slog režiranja.

A samo kakšno leto za tem je v Mladinskem gledališču v Ljubljani nastala ena njegovih znamenitih predstav *Jezični doktor Petelin*. Ne samo, da je prebudil speče talente v nekaterih igralcih, ki so dobesedno prekašali same sebe, ampak je bila predstava in režija popolnoma drugačna - prepuščal je igralcem tolikšno mero svobode, da so bili spremljevalci gledališkega delovanja prijetno presenečeni. »Očitno ga je zapustila faza preciozniškega detajliranja,« so govorili. In še so pristavili, da je to dobro. Tedaj nisem v celoti razumel. Danes jim dam prav. V to smer je šel teater in Herzog z njim.

V Celju sva se kasneje večkrat srečavala. V sezoni 1970/71 je postavil na oder Büchnerjevega *Leonca in Leno*, v sezoni 1972/73 pa Miklnove *Stalinove*

zdravniške, ki so dosegli precejšen uspeh, in leta 1977 Lužanovo noviteto *Zlati časi, lepi krasi*.

Tudi jaz sem imel priliko naučiti se pri njem vseh tistih odrskih zakonitosti, ki sem jih na šoli, iz nevednosti ali po nemarnosti, »prešprical«. Menda je to začutil tudi on, saj sem dobival vedno večje vloge v njegovih postavitvah. Tu di kasneje v mladinskih igrar, za katere je postal v tistem času (enako kot za de lo pri lutkah) pravi specialist.

Naj najprej omenim inovativnega, s čarovnijami prepredenega *Razbojnika rogovileža*, na katerega imam posebno lep spomin, saj sem ob glavni vlogi takrat prevzel še posle vršilca dolžnosti upravnika celjskega gledališča (kar opravljam še danes - seveda ne več kot v.d.) in sem dostikrat kar v kostumu letal z odra v pisarno in nazaj.

Pa še Verasovo priredbo Andersenovih pravljic pod naslovom *Daleč od dvorca*, kjer nam je dobesedno pustil, da se je razmahnila naša igralska ustvarjalnost, ki jo je le pravilno dirigiral in usmerjal, da je doživela uprizoritev preko 100 ponovitev, kar ni mačji kašelj.

V resnici – režiral je na oko malo, a mikroskopsko pravilno. Očitno ena od možnih inačic njegovih snovanj iz preteklosti.

In potem še za odrasle - Anouilhova komedija *Ornifle ali sapica*, moja zadnja velika vloga v SLG Celje, ker sem potem iz različnih vzrokov, kot igralec – direktor, nastopanje v večjih vlogah opustil. Naj imajo drugi priložnost.

Potem je nastal nekajletni premor. Leta 1994 se je kot »izvedenec za dramatiko za mladino«, kot se je z dokaj pelina na jeziku sam imenoval – želel si je namreč režirati predstave za odraslo

občinstvo – vrnil in postavil na oder *Tičevega Jaka* in 1999 še Bushovega in Fritzevega *Jošt in Jaka*.

Saj je sicer še, z ženo Rožco, ki mu je zvesto sledila na njegovih režiserskih poteh, vadila z njim v kuhinji posamezne prizore (»Da bi videl,« kot je dejal, »ali so moje ideje na odru sploh uresničljive.«) in ga vedno podpirala pri njegovem delu, prihajal k nam v Celje na premiere, bil dve leti predsednik strokovne žirije na Dnevih komedije (kako so mu šle v slast pohane kure brez kože – naša specialiteta s sprejemov po predstavah tega festivala odrskega smeha), a bil je vedno bolj zagrenjen.

Ne bolan !

Čeprav zdaj ob smrti ugibamo, ali ni v sebi že nosil semena kakšne bolezni. Ker tega ni nikoli ne omenil ne pokazal, pa če ga je usoda v življenju še tako kruto preizkušala.

Ne, zgolj zagrenjen.

Da ni uresničil vsega tistega, kar si je želel. Da ni dobil enakih priložnosti kot njegovi režiserski vrstniki in mlajši kolegi iz režiserskih vrst.

Da bi lahko dokazal sam sebi in našemu gledališkemu občestvu, česa vsega je sposoben.

In zdaj ga v resnici ni več med nami. Ni njegovih šal, ki jih je tako z užitkom pripovedoval, ni njegovega značilnega nosljajočega smeha.

Skratka, ni ga več. Mnogo prezgodaj! Kruta si smrt.

Ostal mi bo v trajnem, dobrem in lepem spominu. In verjamem, da mnogim kolegom, ki so imeli čast in priložnost spoznati ga in delati z njim, enako.

Borut Alujevič
Upravnik SLG Celje

PREGLED ODIGRANIH VLOG V SEZONI 2000/2001

ZVONE AGREŽ	SKUPAJ:	66
V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Silvester)		11
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Anton Primožič)		12
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Grof Kent)		19
Nikolaj V. Gogolj: REVIZOR (Luka Lukič Hlopov)		24
BRUNO BARANOVIĆ	SKUPAJ:	67
V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Vlado)		11
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Jože)		12
J.B.Poquelin Molière: DON JUAN (Gusman)		1
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Zdravnik, Vitez Learovega spremstva)		19
Nikolaj V. Gogolj: REVIZOR (Pjoter Ivanovič Dobčinski)		24
DAVID ČEH	SKUPAJ:	79
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Alan McConnell)		12
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Mehikanka)		6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Francoski kralj, Vitez Learovega spremstva)		19
Nikolaj V. Gogolj: REVIZOR (Artemij Filipovič Zemljanika)		24
J. Goldman: LEV POZIMI (John)		7
Vskok - Nikolaj V. Gogolj: REVIZOR (Strežnik v gostišču)		11
TINA GORENJAK	SKUPAJ:	51
J. Mišima: MARKIZA DE SADE (Baronica de Simiane)		27
Nikolaj V. Gogolj: REVIZOR (Žena Luke Lukiča)		24
JUSTIN JAUK	SKUPAJ:	28
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Vitez, Vitez Learovega spremstva)		15
Nikolaj V. Gogolj: REVIZOR (Strežnik v gostišču)		13
RENATO JENČEK	SKUPAJ:	62
J.B.P. Molière: DON JUAN (Pierrot, La Violette)		1
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Vlado Kremžar)		12
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Steve)		6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Knez Albany)		19
Nikolaj V. Gogolj: REVIZOR (Amos Fjodorovič Ljapkin Tjapkin)		24
MILADA KALEZIĆ	SKUPAJ:	54
J.B.P. Molière: DON JUAN (Elvira)		1
D. Potočnjak: ALISA, ALICA (Magda)		3
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Goneril)		19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Fevronja Petrovna Pošljopkina)		24
J. Goldman: LEV POZIMI (Eleanor)		7

DRAGO KASTELIC	SKUPAJ:	72
V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Dragec)		11
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Gabriel Urban)		12
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Zdravnik)		6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Starec, Glostrov zakupnik, Vitez Learovega spremstva)		19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Miška)		24
BARBARA KRAJNC	SKUPAJ:	53
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Norec, Kordelija)		19
B. A. Novak: V OZVEZDJU POSTELJE (Deklica Ana, Zvezdica Zvezdina)		34
ANICA KUMER	SKUPAJ:	80
V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Kertovka)		11
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Rozalija)		12
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Bolničarka)		6
J. Mišima: MARKIZA DE SADE (Gospa de Montreuil)		27
N.V. Gogolj: REVIZOR (Ana Andrejevna)		24
BARBARA MEDVEŠČEK	SKUPAJ:	90
V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Helenca)		11
J.B.P. Molière: DON JUAN (Mathurine)		1
M. Zupančič: UBIJALCI MUH (Jasna)		4
J. Mišima: MARKIZA DE SADE (Anne)		27
B.A. Novak: V OZVEZDJU POSTELJE (Anina mama, Zvezdica Zvezdona)		34
T. Stoppard: PRAVA STVAR (Debbie)		13
MIHA NEMEC	SKUPAJ:	85
V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Peter)		11
J.B.P. Molière: DON JUAN (Don Carlos)		1
M. Zupančič: UBIJALCI MUH (Portir)		4
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Pobiralec naročnin)		6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Oswald)		19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Ivan Aleksandrovič Hlestakov)		24
T. Stoppard: PRAVA STVAR (Brodie)		13
J. Goldman: LEV POZIMI (Richard)		7
MANCA OGOREVC	SKUPAJ:	81
J.B.P. Molière: DON JUAN (Charlotte)		1
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Sekretarka Magdalena)		12
M. Zupančič: UBIJALCI MUH (Lena)		4
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Stella)		6
J. Mišima: MARKIZA DE SADE (Crofica de Saint-Fond)		27
N.V. Gogolj: REVIZOR (Marja Antonova)		24
J. Goldman: LEV POZIMI (Alais)		7

PRIMOŽ PIRNAT	SKUPAJ:	61
J.B.P. Molière: DON JUAN (Don Juan)		1
M. Zupančič: UBIJALCI MUH (Peter)		4
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Mitch)		6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Edgar)		19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Anton Antonovič Skvoznik-Dmuhanovski)		24
J. Goldman: LEV POZIMI (Geoffrey)		7
MIRO PODJED	SKUPAJ:	58
V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Žika Črnogore)		11
M. Zupančič: UBIJALCI MUH (Leon)		4
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Grof Gloster)		19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Ivan Kuzmič Špjokin)		24
STANE POTISK	SKUPAJ:	37
J.B.P. Molière: DON JUAN (Don Louis)		1
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (dr. France Počivavšek)		12
N.V. Gogolj: REVIZOR (Osip)		24
JOŽEF ROPOŠA	SKUPAJ:	13
T. Stoppard: PRAVA STVAR (Henry)		13
IGOR SANCIN	SKUPAJ:	38
J.B.P. Molière: DON JUAN (Revež)		1
D. Potočnjak: ALISA, ALICA (Ljubo)		3
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Pablo)		6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Vitez, Vitez iz Learovega spremstva) vskok (Jauk)		4
N.V. Gogolj: REVIZOR (Abduln)		24
MARIO ŠELIH	SKUPAJ:	43
J.B.P. Molière: DON JUAN (Don Alfonso, Komturjev kip)		1
M. Zupančič: UBIJALCI MUH (Mihael)		4
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Stanley)		6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Edmund)		19
T. Stoppard: PRAVA STVAR (Max)		13
DAMJAN TRBOVC	SKUPAJ:	63
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Knez Burgundski, Vitez Learovega spremstva)		19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Pjotr Ivanovič Bobčinski)		24
T. Stoppard: PRAVA STVAR (Billy)		13
J. Goldman: LEV POZIMI (Philip)		7

BOJAN UMEK	SKUPAJ:	76
-------------------	----------------	-----------

V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Župan Marjan Slovenc)	11
V. Möderndorfer: LIMONADA SLOVENICA (Vasilij)	12
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Knez Cornwallski)	19
B.A. Novak: V OZVEZDJU POSTELJE (Satelit osvajalec 93781, Nebesni hotelir, Vesoljski Paznik)	34

JAGODA	SKUPAJ:	76
---------------	----------------	-----------

V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Anica)	11
D. Potočnjak: ALISA, ALICA (Zlata)	3
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Blanche)	6
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Regan)	19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Podoficirka)	24
T. Stoppard: PRAVA STVAR (Charlotte)	13

BARBARA VIDOVIČ	SKUPAJ:	83
------------------------	----------------	-----------

D. Potočnjak: ALISA, ALICA (Alisa)	3
T. Williams: TRAMVAJ POŽELENJE (Eunice)	6
J. Mišima: MARKIZA DE SADE (Renee)	27
B.A. Novak: V OZVEZDJU POSTELJE (Zvezdica Zvezdana)	34
T. Stoppard: PRAVA STVAR (Annie)	13

IGOR ŽUŽEK	SKUPAJ:	46
-------------------	----------------	-----------

D. Potočnjak: ALISA, ALICA (Vitomir)	3
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Glasnik, Vitez Learovega spremstva)	19
N.V. Gogolj: REVIZOR (Svistunov)	24

KOT GOSTI:

BORUT ALUJEVIČ	SKUPAJ:	11
-----------------------	----------------	-----------

V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Eržen)	11
-------------------------------------	----

JANEZ BERMEŽ	SKUPAJ:	35
---------------------	----------------	-----------

V. Möderndorfer: VAJA ZBORA (Joža Persin-Joki)	11
J.B.P. Molière: DON JUAN (Sganarelle)	1
M. Zupančič: UBIJALCI MUH (Receptor)	4
W. Shakespeare: KRALJ LEAR (Kralj Lear)	19

RADKO POLIČ	SKUPAJ:	7
--------------------	----------------	----------

J. Goldman: LEV POZIMI (Henry II)	7
-----------------------------------	---

IANA KOMAR	SKUPAJ:	27
-------------------	----------------	-----------

J. Mišima: MARKIZA DE SADE (Charlotte)	27
--	----

Pripravila Jerneja Volfand

SLG CELJE

Upravnik Borut Alujevič
Umetniški vodja Matija Logar
Dramaturg Krištof Dovjak
Lektor Simon Šerbinek
Vodja programa in propagande Jerneja Volfand
Tehnični vodja Miran Pilko

Svet SLG Celje:

Slavko Deržek, Ana Kolar, Mariana Kolenko,
Martin Korže, Aleksa Gajšek Kranjc, Miran Pilko,
Bojan Umek, Zvone Utroša, Jagoda Tovirac (predsednica).

Strokovni svet:

Polde Bibič, Krištof Dovjak, Franci Križaj,
Anica Kumer (predsednica), Bojan Umek;

Igralski ansambel:

Zvone Agrež, Bruno Baranović, David Čeh, Tina Gorenjak,
Jagoda, Renato Jenček, Milada Kalezić, Drago Kastelic, Aljoša Kovačič,
Anica Kumer, Barbara Medvešček, Miha Nemec, Manca Ogorevc, Miro Podjed,
Stane Potisk, Jožef Ropoša, Igor Sancin, Mario Šelih, Damjan Trbovc,
Bojan Umek, Barbara Vidovič, Igor Žužek

 Slovensko ljudsko Gledališče Celje

SLG Celje, Gledališki trg 5, 3000 Celje, p. p. 49
Telefoni: centrala (03) 42 64 200, tajništvo (03) 42 64 202
propaganda (03) 42 64 214, faks (03) 42 64 220

e-mail: slg-celje@celje.si
<http://www2.arnes.si/~ceslg7/>

Gledališki list št. 5 • Sezona 2001/2002

Predstavnika Borut Alujevič, Matija Logar • Urednik Krištof Dovjak
Oblikovanje Triartes • Fotograf Damjan Švarc • Naklada 3000 izvodov • Tisk Grafika Gracer

Janez Povše

LOČITEV

Janez Povše

LOČITEV

Razen nekaj trenutkov popolnoma nepolitična komedija

Osebi:

BORIS

SONJA, njegova žena

Janek Povýš

LOČITEV

Razn. velik. tiskov. popisača neposredno iz tiskovne

Opisni

Opisni

Opisni

DNEVNA SOBA SODOBNEGA STANOVANJA.
TELEVIZIJA, KAVČ, FOTELJI, MIZICA.
NA TLEH PREPROGA, NA DESNI JE VIDETI
IZHOD V KUHINJO. NA LEVI VSTOPNO
SOBICO V STANOVANJE.
NA STENI KAKŠNA SLIKA.
SKRATKA, VSE SAME ZNANE STVARI. IN
PRAV TAKO MORA BITI MODEL
SODOBNEGA STANOVANJA V KAKŠNI
STOLPNICI. KO SE ZASTOR ODPRE, VIDIMO
BORISA, KI TELEFONIRA. GOVORI NA
PRENOSNI TELEFON, ZATO LAHKO HODI
GOR IN DOL. VES IZ SEBE JE.
JE NA STOLU, KI JE POSTAVLJEN V
OSPREDJE, ZAGLEDAMO GA PRAKTIČNO
TAKOJ, KOVČEK. ČEZENJ VRŽEN MOŠKI
SUKNIČ ALI TUDI KRAVATA.

BORIS: Seveda, ja, kaj si pa mislil, kovček,
kovček...

Spakiran, čez kovček suknjič in kravata...
(razdraženo) Da ne nosim kravate? Ne, ne nosim
kravate, ampak kravata da vtis, kravata vržena
takole čez kovček, kovček na stolu sredi dneve
sobe... Kravata, kravata... No, kravata napravi
stvar bolj vidno... Bolj zagledaš kovček...
(prisluhne, potem jezno, ker ni razumljen)
Zadnjič kovčka sploh ni zagledala... Nič ne
vidi...

(s poudarkom) Ona nič ne vidi... In če ne vidi, je
vse zastoj... Potem ne morem, razumeš, če ne
vidi, da je kovček pripravljen, če ne razume, da
pomeni pripravljen kovček odhod, selitev,
odselitev... konec, konec, konec... (obupano) Ne
prenesem, da ničesar ne razume... Potem ji sploh
ne moreš dopovedati, najmanj pa kaj takega, da
grem, da hočem nazaj... (ga skoraj popade
sentimentalen jok), k mami, k mami...
(se spet pobere) Edino mama me razume, edino
mama...

ZUNAJ JE ZASLIŠATI KLJUČ V VRATIH.
(poskoči) Prihaja, prišla je, ne kliči me,
vsaj eno uro me ne kliči... bo trajalo...
trajalo... Ciao!
HITRO POLOŽI, OZIROMA NESE TELEFON
NA SVOJE MESTO. ZELO JE NERVOZEN. NE
VE, KAM BI SE POSTAVIL.
Upam, da ga bo danes opazila...
POMAKNE STOL S KOVČKOM ŠE MALO

BOLJ V SREDINO SOBE.
Če stvar ne uspe takoj na pričetku, ne bo nič,
nimam šans, nimam šans...
SE NERODNO POSTAVI V SREDINO SOBE,
NEKOLIKO STRAN OD KOVČKA, VES JE
NAPET IN NERVOZEN.
POTEM SE SPET POSTAVI BLIŽE KOVČKA,
PA SPET NEKOLIKO DLJE.
BORIS JE 37 LET STAR MOŠKI, ZELO
MLADOSTEN, SKORAJ PREVEČ
ELEGANTEN, TUDI DOMA LEPO OBLEČEN,
SEDAJ JE V TELOVNIKU.
Z BELO SRAJCO IN NAPOL RAZVEZANO
KRAVATO, V ELEGANTNIH TEMNIH
HLAČAH ENAKE BARVE KOT TELOVNIK.
ZELO INTELIGENTEN, VENDAR
INFANTILEN, LEP IN ČEDEN, V NEKEM
SMISLU PRAVI MAMIN SINČEK.

MEDTEM SO SE ZUNAJ ODPRLA IN ZAPRLA
VRATA,
POTEM PO VSEJ VERJETNOSTI ODLAGANJE
PLAŠČA.

BORIS: (nestrpno čaka in ker osebe, ki je prišla,
še vedno ni, pozdravi)
Dober dan! - Halooo...
SONJA: (od zunaj, je ni videti) Halooo...
BORIS: Nekaj, nekaj ti moram povedati...
SONJA: (od zunaj) Jaaa?
BORIS: (ves čas išče primeren prostor bliže
oziroma malo dlje od kovčka)
Ja, ja, ja... nekaj ti moram povedati, zelo nujno
je, zelo nujno...
SONJA: (od zunaj) Pridem takoj...
BORIS: (govori na glas) Vse je odvisno od prvega
trenutka... Če bo zagledala kovček... in
suknjič... kravato...
ŠE POPRAVLJA SUKNJIČ IN KRAVATO NA
KOVČKU,
SONJA: (od zunaj) Pridem takoj...
BORIS: (hitro) Pridi takoj, je nujno, je nujno...
SONJA: (od zunaj) Pridem...
BORIS: (zadovoljno) Pridi, pridi...
SONJA: (od zunaj) Samo prej grem še v
kopalnico...
BORIS: (obupano zavzdihne) Jojoj...
ZUNAJ SE ENA VRATA ODPREJO IN SPET
ZAPREJO, ČEZ NEKAJ TRENUTKOV JE
SLIŠATI VODO, KI TEČE.

BORIS: (na koncu z živci) To je nemogoče, infarkt me bo, če se ločuješ, če zaključuješ eno obdobje svojega življenja, ni infarkt nič čudnega... (se spomni) Vode, vode... PRISLUHNE, V KOPALNICI ŠE VEDNO TEČE VODA. HITRO V KUHINJO, SI NATOČI KOZAREC VODE IN SE VRNE, MEDTEM PIJE. SPET IŠČE MESTO OB KOVČKU, KJER JE PREJ STAL. NERVOZEN JE, KER GA NE MORE NAJTI, OZIROMA NIV NOBENO LEGO PREPRIČAN.

BORIS: Važno je, kje bom stal, da bo na pravilen način zagledala kovček... Pa ne samo zagledala, da bo razumela, kaj pomeni ta kovček, kaj pomeni, ker...

VODA V KOPALNICI JE PRENEHALA TEČI.

BORIS: Aha, zdaj, pozor, pozor... (zagleda kozarec v roki, se zdrzne) Kozarec v roki! Hitro, hitro...

STEČE HITRO V KUHINJO, DA ODLOŽI KOZAREC.

ENAKO HITRO SE VRNE IN SPET NERVOZNO IŠČE IDEALNO MESTO, KAMOR NAJ BI SE POSTAVIL OB KOVČKU.

BORIS: Ločitev je pes... So mi rekli, da se ne izplača... Te preveč stane... Lojze, ko se je ločil, je potem izgubil vse lase, zdaj je plešast... Mirku, ki se je ločil, se tresejo roke...

VES ČAS PRISLUŠKUJE, KAJ SE DOGAJA V KOPALNICI, VENDAR JE LE TIŠINA.

Branec, Brancetu se je še najbolj posrečilo, brez živčnih zlomov, zato pa je fasal kateter... Važno je, da imaš načrt, da udariš prvi, s prvo potezo, Blitzkrieg... (se skuša hitro obvladati) Zdaj mirno, mirno...

NAPET TRENUTEK TIŠINE.

V KOPALNICI SE OGLASI IZPLAKOVANJE STRANIŠČA, POTEK VODE.

BORIS: (uničen ob tem zvoku) Ne, ne, ne morem več, ne morem več...

SE KRIVI NA MESTU IN SE DRŽI ZA LEVO STRAN PRSI. ZUNAJ SE ODPREJO IN ZAPREJO VRATA KOPALNICE, ČEZ NEKAJ TRENUTKOV VSTOPI SONJA, BORISOVA ŽENA.

VIDITI JE KAR DOBRE VOLJE, MEDTEM KO JE BORIS UNIČEN IN ZARADI ZNERNIVIRANOSTI TIK PRED EKSPLOZIJO. ŽE JE ODLOŽILA PLAŠČ, VENDAR JE ŠE OBUTA.

V ROKI IMA VELIKO DEBELO MAPO, KI JO KAR VRŽE NA KAVČ TER SI GRE V KUHINJO PRIPRAVITI SADNI SOK ALI SIRUP.

SONJA: Vedno sem rekla, da bo zavozila, logično kot enkrat ena.

BORIS: (stoji neumno ob kovčku) Zavozila? SONJA GRE MIIMO NJEGA IN KOVČKA, KOT DA NITI NE VIDI IN NE OPAZI.

BORIS ZARADI TEGA ŠE BOLJ OBVISI IN NE VE, KAJ BI. SONJA: (iz kuhinje) Zavozila, ja.

BORIS: Kdo?

SONJA: Mirjam.

BORIS: Aha, Mirjam.

SONJA: Pa tolikrat sem jo prepričevala!

Neštetokrat!

BORIS VES ČAS STOJI V NERODNEM POLOŽAJU PRI KOVČKU. SONJA SEDAJ PRIDE S KOZARCEM SOKA OZIROMA SIRUPA IN GA MEŠA Z ŽLIČKO.

SONJA JE LEPA MLADA ŽENSKA, STARA 31 LET.

NOSI OČALA, KI JI ZELO PRISTAJAJO, KLJUB TEMU PA NA PRVI POGLED DELUJE KOT PISARNIŠKI TIP, KOT KAKŠNA DOBRA TAJNICA.

ZA TO PODOBO JE ŠELE KASNEJE MOGOČE OPAZITI, DA JE ZELO ČEDNA, ŠE LEPŠA KOT NA PRVI POGLED.

ZELO JE BISTRA, PRAVZAPRAV INTELEKTUALKA.

SEDE NA KAVČ.

SONJA: Ne zna z Marjanom, ne zna.

BORIS: Kaj jo bo pustil?

SONJA: (ga pozorno pogleda) Kdo?

BORIS: (ves čas rahlo nervozno) No, kaj jo bo Marjan pustil? Saj ne bi bilo prvič, da bi jo hotel pustiti... Če se prav spomnim, je bil že šestkrat na tem, da gre od nje stran.

SONJA: Ker Mirjam ne zna.

BORIS: Ne zna?

SONJA: Ne, ne zna.

BORIS: Kako da ne zna, če pa ga je že šestkrat prepričala, da je ostal. SONJA: Moškega ne smeš prepričevati, ne smeš ga priklepiti nase.

BORIS: Ne smeš ga priklepiti nase...?

SONJA: Potem ima občutek, da ni svoboden, moški pa mora imeti občutek, da je svoboden, da lahko odide, kadar se mu zdi.

BORIS: (nekoliko v zadregi) Ja, ja, ja?

SONJA: O, seveda. No, kaj ti nimaš tega občutka?

BORIS: Kakšnega občutka?

SONJA: Da si svoboden. Ti nimaš tega občutka?

BORIS: (v zadregi, vendar preigra) O ja, o ja...

SONJA: No, vidiš....

VSAKE TOLIKO ČASA PIJE IZ KOZARCA.

In ker si svoboden, ti še na misel ne pride, je res, da ti še na misel na pride?

BORIS: (trenutek zastane) Oprosti, ampak kaj? Kaj mi še ne misel na pride?

SONJA: (se zasmeji) Seveda, ker si svoboden, sploh ne veš, kaj bi ti lahko prišlo na misel.

BORIS: Kot je prišlo Marjanu?

SONJA: Ja, da bi hotel proč, da bi se hotel odseliti.

GA POGLEDA POVSEM SLUČAJNO.

BORIS: (hitro prekrije) Ja, ja, ja!

SONJA: Ker si svoboden, ker si svoboden, dragi moj. Zato. Zato si miren, ne čutiš se ujetega, uklenjenega...

Kaj se mogoče čutiš ujetega, uklenjenega?

BORIS: Ne, ne, sploh ne.

SONJA: Ti je kdaj prišlo na misel?

BORIS: Ne, ne, sploh ne, niti v sanjah ne.

SONJA: Ker jaz te ne držim ujetega, uklenjenega.

BORIS: Zato?

SONJA: Zato.

BORIS: Mirjam pa drži Marjana ujetega, uklenjenega?

SONJA: Pa tolikokrat sem ji rekla.

GA POGLEDA.

In kaj kar stojiš? Zakaj pa stojiš?

BORIS: (v zadregi) Kar tako, kaj jaz vem, kar stojim... Pogovarjam se, poslušam...

SONJA: Tudi jaz se pogovarjam, tudi jaz poslušam.

BORIS SEDE NA FOTELJ, KI JE KAR NEKAJ PROČ OD KAVČA, TAKO DA JE RAZDALJA MED NJIMA ŠE VEDNO NENARAVNA.

TRENUTEK TIŠINE, KI JE S STRANI BORISA NAPETA. HIPOMA POGLEDA KOVČEK, POTEM SONJO.

SONJA POGLEDA NJEGA, NATO POPIJE MALO SOKA IN NAPETO RAZMIŠLJA.

POTEM SKORAJDA PLANE Z NASLEDNJO MISLIJO.

SONJA: In daje mu občutek, da je zelo pomemben.

BORIS: Marjan?

SONJA: Ne samo da mu ne daje svobode, daje mu občutek...

BORIS: Da je zelo pomemben?

SONJA: Da je preveč pomemben.

BORIS: Pa ni?

SONJA: Ni.

BORIS: Ni.

SONJA: Ne, ni. Pa tudi če je, mu ne bi smela dajati tega občutka. Občutka, da brez njega ne bi mogla živeti.

BORIS: Aha.

SONJA: Da se bo podrl svet, če mu pade v glavo, spakira in gre.

BORIS: (zgrožen) Spakira...

SONJA: Ja, spakira in gre. Ker tudi moški lahko spakira in gre, ne samo ženska, tudi moški lahko.

BORIS: (ji daje prav, samo da ostane skrit) Tudi moški lahko... Ne samo ženska...

SONJA: Absolutno, tudi moški lahko. Tudi na slovenskem imamo statistike o poročenih, ločenih, tudi mi jih imamo.

BORIS: Saj, saj, tudi mi jih imamo.

SONJA: In Mirjam je ves čas delala tudi to drugo napako.

BORIS: Da brez Marjana ne bi mogla živeti?

SONJA: Ves čas. Dan na dan in tako se je mozek prevzel, ne da bi sam vedel, kdaj, in ne da bi ona vedela, kdaj se je prevzel. (oponaša) Žena, žena me obožuje, vsa nora je name, to pomeni, da sem kampelj, da sem marka... In če moškega žena obožuje, če ga obožuje lastna žena...

BORIS: Kako bi ga oboževale šele druge!

SONJA: Ne, kako bi ga oboževale, kako ga obožujejo... Kako me... me obožujejo. In ker me obožujejo in torej vem, da so nore name, je prav, kaj ne bi bilo krasno in ful čudovito, ko bi še jaz imel nekaj od tega...

BORIS: (se poistoveti, žareče) Ko bi imel tudi jaz nekaj od tega...

SONJA: In se posvetil vsem svojim oboževalkam.

BORIS: (žareče) Ja, da bi se jim posvetil...

SONJA GA NENADOMA POZORNO POGLEDA.

BORIS: (žareče) Da bi se jim posvetil... (opazi njen pogled) (hladno) No, da bi se jim posvetil...

SONJA: (skoraj ostro, pozorno) Pa ti res nisi nikoli pomislil, da bi se odselil?

BORIS: (šokiran) (skoraj jeclja) Kkkka? Kkkakko...?!

SONJA: Ti ni nikoli padla v glavo ideja, da bi... šel?

BORIS: (prihaja k sebi) Pa kako... kako ti kaj

takšnega pride na misel... (vstran) Vse to zato, ker ni videla kovčka...

SONJA: (ga preiskuje glede) Pravijo, da to pomisli vsak moški po nekaj letih zakona.

BORIS: Daj, daj... ne bodi smešna...

BORIS V ZADREGI VSTANE.

Boš še sok?

SONJA: Ne, hvala. (zavzdihne in se nasloni na kavč s hrbtom) Vse me boli od te službe... Od računalnika...

Tajnica zdaj ni več tajnica, tajnica zdaj ves čas bulji v računalnik. Zraven pisarne bi morali imeti fitness kolo.

BORIS VES ČAS STOJI IN SE OBRAČA ZDAJ SEM, ZDAJ TJA.

NE VE, KAKO BI PRIČEL.

BORIS: (s težavo hoče povedati bistveno stvar) Nekaj, nekaj nujnega sem ti hotel povedati...

SONJA: (se preteguje po kavču, počiva in miži) Fitness kolo in sobo za masažo... (ugodje) masažo...

BORIS: Že dolgo časa ti hočem, ti hočem povedati, da... da... SONJA: (ga ne posluša) To ni služba, to je živinski vagon...

Kot živine smo... kot nore krave...

BORIS: (vedno hrabrejši je) Hotel sem ti povedati, da ni samo Marjan, da ni samo Marjan...

SONJA: (misel na Marjana jo spomni na tehtno vprašanje)

(se vsa budna in strumna zravna)

Kaj je res, da moški pusti ženo zaradi seksa?

BORIS: (šokiran zaradi njene sunkovitosti pa tudi zaradi vprašanja kot takšnega) A?

SONJA: Da moški pusti ženo zaradi seksa?

BORIS: Zaradi... seksa?

SONJA: Ja, točno tako...

VSTANE, NESE KOZAREC S SOKOM V KUHINJO, MEDTEM VES ČAS GOVORI.

Ker da je za moškega seks strašno važen... Za moškega da je seks tako strašno važen, da mu je še zakon premalo, še žena ni dovolj...

SPET SE VRNE V DNEVNO SOBO DO DEBELE MAPE, KI JO

JE OB PRIHODU VRGLA NA KAVČ. BORIS VES ČAS BEDASTO STOJI SREDI DNEVNE SOBE IN NE VE, KAJ BI.

BORIS: (se dela neumnega) Mene vprašaj?

SONJA: Ja, tebe, saj si ti moški.

BORIS: Če mene vprašaj...

SONJA: Moški, da bi se vedno šel tisti svoj seks, zjutraj, v kopalnici... (vse govori hladno, logiciistično)

Na tleh, na kavču... na mizi... Da bi se šel vse te stvari zjutraj, dopoldne, popoldne, zvečer in ponoči, da misli samo na to, kako bi se šel vse te stvari, nič drugega...

BORIS: (v zadregi) Ja, ne vem, pravzaprav...

SONJA: In ker imamo ženske tudi druga opravila in druge skrbi, nekaj časa moški rine v ženo in ker njo vedno boli glava... Odeha in ga... in ga postane sram... Kaj ga postane sram?

BORIS: Sram? Kako, kako to misliš?

SONJA: (ostro) No, kaj te postane sram, če mene boli glava in potem ni nič, kaj te zato postane sram?

BORIS: (odločno zanika) Oh ne, ne, kje pa, sploh ne, kdo pa ti je to rekel...?!

SONJA: (hoče raziskati zadevo do konca) No, pravijo, da moškega postane sram in potem v ženo več ne rine, sprejme njen ritem, njen ritem sprejme...

BORIS: (mu uide) Enkrat na teden.

SONJA: Enkrat na teden?

BORIS: (se vleče nazaj) Tako se reče, lahko tudi enkrat na dan ali enkrat na uro... Kot je pač njen ritem...!

SONJA: (precizno) Enkrat na uro sigurno ne, pa tudi enkrat na dan ne, saj to ni naš poklic!

BORIS: Točno, točno, to ni vaš poklic.

SONJA: Razlaga pravi, da moškega postane sram, potem v ženo več ne rine, ampak to še ne pomeni, da je vse v redu.

BORIS: Ne, to še ne pomeni.

SONJA: Ne rine več v ženo, ampak... ampak potešen zaradi tega, ker ne rine vanjo še ni.

BORIS: (zelo prepričano) Res je, zaradi tega prav gotovo ni potešen, prav gotovo ne.

SONJA: Ker da ga muči spol.

BORIS: Muči spol?

SONJA: Ja, muči ga spol, ker ni potešen. In ker ni potešen, pogleduje po revijah s tistimi golimi ritmi...

Skrivaj kupuje pornografske kasete in si jih potem skrivaj ogleduje.

BORIS: (se dela neumnega) Kaj res, kdo je pa to rekel?

SONJA: (razvija misel naprej) In nič ne more proti temu, da gleda tiste revije...

BORIS: Gole riti...

SONJA: Ali da bulji v tiste pornografske filme...

BORIS: Kjer... kjer...

SONJA: (strogo) Prosim?!

BORIS: (se obvlada) Kjer spolno občujejo.

SONJA: (logicistično) Kjer spolno občujejo na najrazličnejše načine in v najrazličnejših kombinacijah. Menda niso redke kombinacije en moški in dve ženski, ki...

BORIS: Spolno občujejo.

SONJA: Tudi dve ženski in trije moški, ki...

BORIS: Spolno občujejo.

SONJA: Pa ko bi samo spolno občevali...

BORIS: (s težavo prikriva svojo zagretost) Saj, ko bi samo spolno občevali!

SONJA: Najbolj dražljivo menda je, kako se pripravljajo na vse te stvari, kako se, kako se... kako se otipavajo, vznburjajo ..

BORIS: Tisto, tisto je najboljše ...

SONJA: Otipavajo, ližejo... (se zdrzne) Če samo pomislim...

BORIS: Če samo pomislim ..

SONJA: Pa naj bi se že otipavali in...

BORIS: In... in...

SONJA: In vse tiste stvari, ko ne bi bile vse te svinjarije vseč ravno spodobnim zakonskim možem, za katere bi na prvi pogled prisegel, da za žensko niti ne pogledajo, kaj šele, da bi si jo želeli na tisti živalski, razbrzdani način, kjer je ženska... kjer je ženska objekt, stvar...

BORIS: (misel mu je všeč) Objekt, stvar... stvar...

SONJA: S katero potem počneš najbolj nemogoče stvari in ki ti mora, ki mora moškemu služiti pri izpolnjevanju vseh teh njegovih neandertalskih želja.

BORIS: (ideje so mu vse bolj všeč) Služiti, služiti... pa ne da mora služiti, največji užitek... (se obvlada)

Pravijo, da je... da je za takšne moške, ki listajo po tistih revijah in gledajo tiste filme, da je za takšne moške, da se razumemo, največji užitek, ne da mu morajo v vseh tistih stvareh ženske služiti, ne da mu morajo, ampak da to rade, rade, ampak zelo rade počnejo.

SONJA: In tako je moškega sram, sram, da bi nagovarjal lastno ženo, da bi v njej prebujal žensko vedno na novo, vsak dan spet in spet na novo, sram ga je, sram...

BORIS: Sram ga je, ker mu ni nikoli dovolj in bi še in še...

SONJA: Istočasno pa ga ni prav nič sram, da bulji

v tiste svinjske revije in gleda tiste odurne filme. Še več, nekega dne najbrž prične izživljati svoje seksualne sanje v živo, išče si druge ženske in potem ni več daleč dan, ko ugotovi, da je njegov zakon zavožen in da zanj sploh ni več zakon in... in se odloči da se odseli, ker...

BORIS: (hitro vpade v besedo) Ker doma ni mogel biti več moški.

SONJA: (ga popravi) Ne moški, žival, ker doma ni mogel postati žival.

SONJA LISTA PO SPISIH IZ DEBELE MAPE.
BORIS JE SEDEL NA FOTELJ. NE VE, KAJ BI.
ZADRŽUJE VZNEMIRJENOST, KI SE GA JE POLASTILA ZARADI PIKANTNEGA POGOVORA. NERVOZNO POGLEDUJE NA KOVČEK, SUKNJIČ IN KRAVATO PREKO KOVČKA, KER JE ŠLA VSA STVAR SPET PO VODI.

SONJA: (zatopljena v pregledovanje spisov) Ampak jaz nisem Mirjam. Nisem.

BORIS: Hočeš reči?...

SONJA: (mirno vendar prepričljivo) Če bi tebi prišlo kdaj na misel, da bi se odselil...

BORIS: (zaživi, ker se bo pogovor nemara obrnil v njegovo željeno smer)

Ja, če bi mi prišlo na misel, če bi mi kdaj prišlo na misel...?

SONJA: Te ustrelim.

SONJA NAPREJ PRELISTAVA LISTE.

BORIS KAR VRŽE POKONCI.

SONJA: Prekleta služba. Imeti bi morali dvojno plačo, ker delamo tudi, kadar smo doma.
OPAZI BORISA, KI RAZBURJENO HODI GOR IN DOL.

SONJA: Je kaj narobe? Imaš tudi danes mali nogomet?

BORIS: (vstran) Saj sem v smrtni nevarnosti! (Sonji) Vem, vem, besede so besede, besede še niso dejstva, ampak vendar, vendar, so določene besede, so določene besede...

SONJA: (ne ve, za kaj gre) Misliš name?

BORIS: (razburjen, ne ve, kako bi pojasnil) Rekla si, rekla si...

SONJA: Jaz da sem rekla? Kaj pa sem rekla?

BORIS: Oprosti, besede so besede, to je res...

SONJA: In kaj sem rekla?

BORIS: Da me ustreliš.

SONJA ZA HIP ZASTANE.

SONJA: (premisli) Ja, ustrelim te.

BORIS ŠOKIRAN.

SONJA: (se zasmeji) Ustrelim te, če bi se hotel
odseliti, samo v tem primeru. To pomeni, da te ne
ustrelim, ker se nisi odselil in se tudi ne
nameravaš odseliti. (vidi njegovo zaprepaščenost,
vstane, gre do njega in ga ljubkuje) Prestrašil se
je, moj Boris, moj Borisek, daj no daj, neumnež,
pa ne da ti je padlo v glavo, pa ne da si res
pomislil... SONJA GA OBJEMA IN BOŽA KOT
KAKŠNEGA OTROKA.

BORIS: (nesrečen, ker je taka šleva) Ne, ne,...
ampak rekla si, rekla si...

SONJA: Ne bodi, no, otročji, saj se samo
pogovarjava...

BORIS: Ja, ja, ampak zadnjič, sem bral v
Slovenskih novicah, sem bral...

SONJA: (ga ljubkuje, se razvema) Kaj si bral,
revček, kako si srčan, kadar si razburjen, kar
pohrustala bi te, (dvoumno, namigujoče) prav
vsak tvoj del, prav vsak košček na tebi bi...

hrustala, hrustala...

BORIS: Sem bral, da sta se najprej pogovarjala,
bivši mož in bivša žena, pravzaprav bivši mož je
bil on, ona ni bila bivša, bivšega se je naredil
on...

SONJA: (se razvema, mu odpenja srajco)

Seveda, šel je drugam,

šel je tja, kjer... kjer ga ni sram, kjer ga ni prav
nič sram...

BORIS: (se brani) Najprej sta se pogovarjala, nato
pa ga je ona počila, ona, ki je bila bivša...

SONJA: (vse bolj razvneto) Seveda ga je počila,
ker si ga je tako zelo želela, on pa je šel svojo
sramežljivost tešiti drugam... Pridi, pridi...

BORIS: In tako je sedaj zares bivši on, on, njo,
njo pa bodo menda oprostili, ker je bila žrtev
psihološkega mučenja z njegove strani...

SONJA: Seveda, ker si ga je tako zelo želela, on
pa je hotel biti na razpolago drugim, seveda...

Ampak to v najinem primeru ne pride v poštev,
ker... ker midva imava vse tisto najboljše doma,
doma...

BORIS: (ves čas prestrašen) Ustrelila ga je,
ustrelila...

SONJA: (mu vleče dol srajco) To ni nič hudega,
dragec, to ni nič v primerjavi s tem, kar čaka tebe
sedaj...

SI PRIČNE ODPENJATI BLUZO.

BORIS IZ OBUPA, VENDAR REAGIRA IN
POVE, ČESAR PREJ NI MOGEZ POVEDATI.

BORIS: Nehaj, za božjo voljo, nehaj vendar....

SONJA: (vse bolj v ognju) Saj ti bo všeč, še
vedno ti je bilo všeč, se spomniš... na tepihu, na
tepihu...

BORIS: (jezno) Pred dvema mesecema!

SONJA: Kaj ni bilo dobro, tako si potem kričal,
kričal od zadovoljstva... Enkrat si, ko kričiš, ko
na koncu kričiš...

BORIS: Tudi jaz, tudi jaz ...

SONJA: Ja, ja, vsi moški kričite, vsi...

JE ŽE ODLOŽILA BLUZO IN SI SNELA
OČALA.

BORIS: Tudi jaz grem proč, tudi jaz grem proč,
tudi jaz grem proč!

ŠE SAM JE ZAČUDEN, KER JE ZMOGEL
POVEDATI.

SONJA ZASTANE.

BORIS: Ne samo Marjan, da veš, tudi jaz, jaz...
grem proč... Oba, oba z Marjanom greva...

SONJA POVSEM NA MIRU.

(očitajoče) Mi sploh nisi pustila, da bi ti povedal,
preveč govoriš, nisi zbrana, z mislimi si v
službi... ali pa se ukvarjaš z Mirjam...

Proč grem, proč... (kot da v bistvu nima pravega
razloga) Ne morem več, ni samo Marjan, ki ni
mogel več, desetkrat že ni mogel več... SONJA:

(nepremična, ga popravi) Šestkrat ni mogel več.

BORIS: Vidiš, vidiš, za kakšne stvari, za kakšne
neumne malenkosti se primeš... Kaj pa je to
važno, ali ni mogel več s tisto Mirjam šestkrat ali
desetkrat, kaj pa je to važno...

SONJA: (povsem mirno) Nič ni važno, ampak ti si
rekel šestkrat, ti si rekel...

BORIS: (obupan, ker gre pogovor drugače, kot bi
moral)

Uuuu, ne, ne morem več, grem... grem... grem...
Grem, grem in še enkrat grem.

SONJA: (popolnoma mirno) In tisto tam je
kovček?

BORIS: (šokiran) Kkkakkko...?!

SONJA GRE DO KOVČKA IN DVGNE
KRAVATO IN SUKNJIČ.

SONJA: Tole tu je kovček?

BORIS: (ves spodmaknjen) Kako... zakaj... pa ne
da si vedela... pa ne da si vedela... (grozeče) pa
ne, da si ves čas vedela...?!

SONJA SI MIRNO PRIČNE OBLAČITI BLUZO,
POTEM SI NATAKNE OČALA.

SONJA: Boris, To je že četrtič, da si mi nastavlil
kovček, četrtič v sedmih dneh.

BORIS: (napadalno) In če si, če si torej vedela...

(se spomni) Ampak prvič in drugič sem ga postavil v kot za vrata...

SONJA: Tretjič, se pravi zadnjič je bil pa že v dnevni sobi, tam popolnoma ob robu, ob zidu... (pokaže mesto, kjer je bil kovček)... In kravata se je pojavila šele, ko si ga postavil drugič, dvakrat je bila modra kravata, danes je pa rdeča... BORIS: (izgublja živce) Če si torej vedela, zakaj... zakaj... zakaj pa nisi rekla, zakaj nisi rekla?!

SONJA: Zanimalo me je, kdaj boš zmozel toliko hrabrosti in mi boš povedal.

BORIS: Samo zaradi tega, ne boš zdaj rekla, da samo zaradi tega...

SONJA: In kako naj bi se o stvari prej pogovarjala, če nisi povedal.

BORISA ZLOMI OBUP.

BORIS: Ne, ne, ne...

VES IHTAV IN BESEN S PESTJO OBDELUJE KAVČ IN SE POTEM ZLOMLJEN SESEDE NANJ.

SONJA SE JE UREDILA, JE POPOLNOMA MIRNA.

SONJA: (mirno in odločno) In sedaj se lepo pogovoriva.

SONJA SE JE OBRNILA PROTI NJEMU IN PRIPRAVLJENA ČAKA. V TEM TRENUTKU SE ODER ZATEMNI.

ČEZ NEKAJ HIPOV SE OGLASI MIRNA RAZPOLOŽENJSKA GLASBA, SPOKOJNO IN PRAV NIČ DRAMATIČNO VZDUŠJE. KOT V KAKŠNEM LOKALU, V KATEREM IGRA KLAVIR. VSE TO V TEMI, POL MINUTE, NAJVEČ SLABO MINUTO. POTEM SE ODER SPET RAZSVETLI.

SEDAJ JE SONJA, KI GOVORI NA PRENOSNI TELEFON. OČITNO JE MEDTEM MINILO NEKAJ ČASA. Vendar ne preveč, KAKŠNA DVA DNI ALI TRI. SONJA JE ZELO DOBRO RAZPOLOŽENA. SICER JE SREDI ČIŠČENJA DNEVNE SOBE, VIDETI JE SESALNIK, NA OMARICI NEKAJ ČISTIL. SONJA IMA OBLEČENE GUMIJASTE ROKAVICE, KI JIH UPORABLJAJO ŽENSKE PRI ČIŠČENJU STANOVANJA. SEDAJ SEVEDA BREZ OČAL, S SPONKO V LASEH. PO SVOJE JE VIDETI ŠE BOLJ PRIVLAČNA KOT V PRVEM DELU, KER JE SPROŠČENA IN TRENUTNO NI OBREMENJENA S SLUŽBO.

KOVČKA S SUKNJIČEM IN KRAVATO NI VEČ VIDETI.

SONJA: In potem sva se lepo pogovorila, seveda... Pogovorila ni prava beseda, pogovarjava se... Začela sva se pogovarjati... Jaz? Ne, ne... jaz ne govorim, jaz sprašujem... Sprašujem za razloge... ali za en sam razlog... On? On v bistvu ne ve, ne boš verjela, ne ve... Ko mi je butnil tisto, da gre proč, se je zgodilo v njem nekaj... nekaj... Strašno močnega... Zlomilo ga je... Čudno, ti rečem... Ne, ni podivjal, saj to je čudno... (vse govori zelo precizno in logičistično, tako rekoč znanstveno natančno, z neko posebno slastjo ženske radovednosti in tudi nepoučenosti, kar se tiče moške narave)... Zlomil se je, kot bi se iz njega nekaj iztrgalo, kot čebela, ki piči, pa se ji vse potrga... Pravzaprav je bolj podoben muhi kot čebeli, ves se je zmehčal... Kako se pogovarjava?... Zelo sistematično... po skupinah, morebitni možni razlogi po skupinah... Mladost in travme v mladosti, frustracije, šola, matura, prvi izliv semena... masturbacija in vse tiste moške stvari... Ženski ideali, duhovni, duševni, praktični, seksualni ideal...

ZUNAJ JE ZASLIŠATI KLJUČ V VRATIH.

Aha, prihaja... Te pokliče pozneje... Ne, ne, ti bolje da ne... vsaj kakšno uro ne... Če bo šlo vse po sreči, bova sedaj obdelala en argument, fetišizem ali mazohizem, bom videla sproti...

Ciao, ciao... ZUNAJ SO SE ODPRLA IN ZAPRLA VRATA. SONJA JE ZAPRLA IN ODLOŽILA TELEFON.

V DNEVNO SOBO VSTOPI BORIS OPRTAN Z VREČKAMI S HRANO. NESE JIH V KUHINJO,

SONJA: (zelo svetlo, se spravi na čiščenje omarice) Živijo...

BORIS NE REČE NIČ. ODKAR GA NISMO VIDELI, JE RES SPREMENJEN. KOT BI BIL ZELO ZASKRBLJEN. V TEJ ZASKRBLJENOSTI JE NEKAKO OTROČJI, BREZ MOČI. NA POSEBEN NAČIN IZGUBLJEN. NE VE DOBRO, KAJ IN KAKO BI.

SONJA: Si dobil tisto ogrsko od zadnjič...?

BORIS: (iz kuhinje, brezvoljno) Jaaa...

SONJA: Pa kumarice Eta, Eta so mi bolj všeč kot Droga...?

BORIS: Jaaa...

SONJA: Pa gorgonzolo...

BORIS: Jaaa...

SONJA: Je mehka? BORIS NE ODGOVORI.

SONJA: Si kaj premislil?

BORIS: A?

SONJA: Če si kaj premislil?

BORIS: O kumaricah? Zame so vse enake, Eta in Droga, Droga ali Eta...

SONJA: Ne!

BORIS: Ja, ja... Zame so vse kumarice enake.

SONJA: Če si kaj premislil tiste stvari, no, o travmah mladosti, koliko časa te je mama dojila in tiste stvari...

BORIS NE ODGOVORI.

V KOLIKOR NI ZLOŽIL VSO HRANO V HLADILNIK IN V OMARICE OZIROMA NA POLICE, PUSTI VSE SKUPAJ IN POČASI PRIDE V DNEVNO SOBO.

POPOLNOMA APATIČEN JE, KOT DA NE BI VEDEL, KJE SE NAHAJA. BREZ BESED SE KAR SPUSTI NA KAVČ IN DAJE VTIS ČLOVEKA, KI JE IZGUBIL SPOMIN.

SONJA: To, koliko časa si pil pri mami, to je izjemno pomembno, za deklice ne, ampak za fantke, za fantke pa je ključen podatek.

BORIS: (izgubljeno) Koliko časa sem pil pri mami?

SONJA: Ja, koliko časa si sesal mleko pri njej, to!

BORIS: Kako pa naj to vem ...?

SONJA: Ne začni že spet, Boris, potruđi se...

BORIS: (obupano) Potruđi se...

SONJA: Ja, potruđi se.

BORIS OBUPANO ZAVZDIHNE.

SONJA: (dosledno in nepopustljivo) Torej, koliko časa si cuzal... (se popravi) si pil pri mami?

BORIS: Kako pa naj to vem?

SONJA: Kako, kako pa naj to veš?! Pri tvoji mami si pil ti, nisem jaz ali kdo drug, torej?!

BORIS:... Ne spomnim se.

SONJA: (po hipu osuplega premolka) Ne spomniš se?!

BORIS: Ne, ne spomnim se... Saj se trudim, trudim, še kako se trudim, ampak se ne spomnim.

SONJA: Nočeš se spomniti.

BORIS: Ampak kako naj se spomnim, kako? Takrat sem bil majhen, imel sem nekaj mesecev...

SONJA: In se ne spomniš?

BORIS: Ne, ne spomnim se... Pa se hočem spomniti, pa še kako se hočem spomniti...

SONJA: Nočeš se spomniti, nočeš.

BORIS: No, se pa nočem spomniti.

BORIS KAR NAPREJ NEMOČNO SEDI NA KAVČU, NEMOČNO IN OBUPANO. SONJA JEZNO ČISTI OMARICO. KO PA VIDI, V KAKŠNEM STANJU JE, SE OMEHČA, ODLOŽI CUNJO IN PRISEDE K NJEMU.

SONJA: (blago) Zakaj pa ne vprašaš mame?

BORIS: (jo počasi pogleda)... Mame...?!

SONJA: (spodbujevalno) Ja, zakaj ne vprašaš mame?

BORIS: Da bi mamó spraševal, do kdaj sem cuzal... (se popravi) sesal... (se spet popravi) pil, do kdaj sem pil pri njej?

SONJA: Ja, zakaj je ne vprašaš?

BORIS JO POČASI POGLEDA, KOT DA NE MORE VERJETI SVOJIM UŠESOM.

BORIS: A daj, daj!

SONJA: Ja, vprašaj jo... Če jo boš vprašal, boš izvedel in če boš izvedel, bo postalo jasno, zakaj te spolno vzburió ženski boki v kavbojkah in zakaj ne rdeče spodnje perilo.

BORIS: Pa kakšno zvezo ima vse to, kakšno?!

SONJA: Tam se vse začne.

BORIS: Pri ženskih bokih ali rdečem spodnjem perilu?

SONJA: Ne, pri cuzanju, pri cuzanju pri mami.

BORIS JO ŠE NEKAJ ČASA OBUPANO GLEDA, POTEM NENADOMA V KRČU VSTANE.

BORIS: Ne, ne, ne Vse to je noro, vse to je popolnoma noro...

HODI KOT OGROŽENA ZVER V KLETKI GOR IN DOL.

Kam sem prišel, kje sem se znašel...

SONJA: Ne izmikaj se!

BORIS: Kje se nahajam, kje sem, kaj delam tukaj, kaj še delam tukaj...

SONJA: Tukaj si doma, tukaj si doma - zaenkrat.

BORIS: Kje, kje se je vse to pričelo, kje, kje, kje...?!

BORIS JE DO KONCA OBUPAN.

SONJA: Pričelo se je, ko si rekel, da greš proč, da se odseliš...

BORIS: Kako?

SONJA: Ko si rekel, da greš od mene proč, tedaj se je pričelo.

BORIS: Prej pa si rekla, da takrat, ko sem cuzal pri mami!

SONJA: No, dobro, pa tedaj in se je končalo pred dvema dnevoma, ko si rekel, da greš proč.

BORIS: (se oprime, trdno) Ja, to sem rekel.

SONJA: Ja, to si rekel.

BORIS: In?!

SONJA: Kaj in?!

BORIS: In potem?

SONJA: Kaj potem?

BORIS: In potem, zakaj sedaj vem manj, kot sem vedel prej, zakaj se ukvarjam s samimi čudnimi stvarmi, zakaj bi se moral spomniti, do kdaj sem pri mami...

(besno) K hudiču! Zakaj zdaj vse to, vsa ta zmešnjava, ta zmeda, zakaj?

SONJA: To bi moral ti vedeti.

BORIS: A?

SONJA: To bi moral ti vedeti, zakaj vsa ta zmešnjava, vsa ta zmeda v tebi, ja ti!

BORIS: (se postavi) V meni, v meni ni nobene zmede, v meni ni nobene zmešnjave!

SONJA: A da ni?

BORIS: Ne, ni. V meni... meni je vse popolnoma jasno.

SONJA: Torej?

BORIS: Torej kaj?

SONJA: Če ti je popolnoma jasno, kje je razlog, kaj ti ni prav, zakaj hočeš proč, zakaj mi nastavljaš kovček, kovček s suknjičem?

BORIS: In kravato!

SONJA: In kravato, dobro. Zakaj torej počneš vse to?

BORIS: Ti ne veš, ti res ne veš?

SONJA: Ne, mi še nisi povedal.

BORIS: Kako naj ti pa povem, kako?

SONJA: Kako? Zelo preprosto.

BORIS: (se zgraža) Zelo preprosto?!

SONJA: (logicično, stvarno) Naveličal si se me.

BORIS: Naveličal?

SONJA: Naveličal si se in tukaj je lahko več razlogov.

BORIS: A ja?

SONJA: Lahko si počasi, z leti ugotovil, da nisem tvoj tip.

BORIS: A to da sem ugotovil?

SONJA: Ne bi bil prvi ne zadnji. Navadno to moški ugotovi, da žena ni njegov tip, to je pač moška narava.

BORIS: To, da žena ni njegov tip, to je moška narava?

SONJA: Ja, v tem je moška narava, da je bil v začetku ves nor na to, ki je potem postala njegova žena, kot divji petelin, ki poje in poje in v bistvu nič ne vidi. Ko pa pride k sebi, ko se ohladi, prične modro ugotavljati, da žena...

BORIS: Divja kura!

SONJA: Divja kura?

BORIS: Če gre za divjega petelina, potem govorimo o divji kuri, se ti ne zdi? (vse to zelo jedko in popadljivo)

SONJA: (se obvlada in ne reagira) Prične modro ugotavljati, da žena, ki ji je dvoril noč in dan, za katero se je trudil in prizadeval...

BORIS: (se resno potoži) Za katero se je še kako trudil in prizadeval, še kako trudil...

SONJA: Zakaj pa sedaj "še kako trudil"...?

BORIS: (ogorčeno) Ker za vas, zate in za vas vse, se je treba, se je treba še kako potruditi, ker ne verjamete...

SONJA: Kaj ne verjamemo?

BORIS: Ker nam ne verjamete, ker ne verjamete nam, moškim!

SONJA: In kaj vam ne verjamemo?

BORIS: Ste, ste skeptične, ne verjamete, ste, ste hladne, ja, ja (ves vzhičen, ker je ubesedil resnico) ker ste hladne, ženske ste v bistvu hladne, mrzle kot led.

SONJA: (izbruhne v smeh) Ne morem verjeti, ne, ne morem verjeti...

BORIS: Kaj ne moreš verjeti, kaj?!

SONJA: Da smo hladne, da smo... da smo mrzle kot led...

BORIS: Kot led, kot kamen, kot kače, imate mrzlo kri, mrzlo kri, je vse zastoj, tu ni pomoči...

SONJA: (se ji posveti) Mislim, da razumem, gotovo je tako.

BORIS: Kaj, da ste hladne, da se moški ob vas ves iztroši, ker vas mora vedno nekaj prepričevati, ker nam ne verjamete, ker vsaki neumni babnici bolj verjamete kot nam, kot meni, kot svojim možem...?

SONJA: (znanstveno prepričano) Po mojem sploh nisi pil pri mami.

BORIS: Kaj!

SONJA: Seveda, seveda, ti sploh pri mami nisi pil!

BORIS: In kakšno zvezo ima vse to s tem da ste kot divje kure?

SONJA: Spadaš pač v tisto kategorijo moških, ki niso bili deležni...

BORIS: (ironično) Tistega cuzanja?!

SONJA: Niso bili deležni materine toplote v prvih tednih in mesecih življenja.

BORIS: (ironično) Zato?

SONJA: Zato so potem negotovi, na svoj način

otročji, bojijo se, bojijo se življenja in posebno z ženskami ne morejo vzpostaviti normalnega... normalnega odnosa.

BORIS: In jaz spadam v to kategorijo?

SONJA: Če nisi pil pri mami, prav gotovo.

BORIS: Če se pa ne spomnim, sem bil premajhen, da bi se spomnil...!

SONJA: (ostro) Pozanimaj se!

SONJA VSTANE, V VSAKEM PRIMERU SE JE NAVELIČALA POGOVORA, UŽALJENO SE UMAKNE, GRE V KUHINJO IN UREJA TAM STVARI, VENDAR OČITNO NOČE VEČ GOVORITI. BORIS OBVISI V ZRAKU.

BORIS: (sarkastično samemu sebi) Pozanimaj se... pozanimaj se...!

BORIS POGLEDUJE V KUHINJO PROTI SONJI. OČITNO BI SE ŽELEL ŠE NAPREJ POGOVARJATI.

BORIS: In drugi razlog? SONJA SPLOH NE ODGOVORI.

BORIS: In kateri naj bi bil drugi razlog?

SONJA: (jezno) Si še tukaj, še nisi šel...?!

BORIS: Ne, ne, kaj ti pa pride na misel?

SONJA: Kaj mi pride na misel?!

BORIS: (mnogo boljše volje) Saj se vendar pogovarjava, pogovarjava se, razčiščujeva stvari... pravzaprav sva sredi razčiščevanja, sredi pogovarjanja... Ne vidim razloga, da bi delala kakšne zaključke medtem, ko sva še vedno sredi pogovarjanja, sredi razčiščevanja...

SONJA UREJA STVARI V KUHINJI IN NE ODGOVORI.

BORIS: (skorajda spravno) No, ugotovila, ugotovila sva... sva šele pri prvem argumentu, zakaj... zakaj vsa ta najina kriza...

SONJA: Najina kriza... (se jedko smeji) Najina kriza?! (ostro) Tvoja kriza!

BORIS: Oprosti, oprosti, če je moja kriza, je tudi tvoja kriza, če bi bila tvoja kriza, bi bila tudi moja kriza... Tukaj ni mogoče govoriti o moji in tvoji, zgolj o moji ali zgolj o tvoji krizi, tukaj tega ni mogoče govoriti... V teh primerih je vedno skupna kriza, skupna, skupna...

SONJA NE MORE VERJETI SVOJIM UŠESOM IN S KROŽNIKOM V ROKAH POČASI PRIDE V DNEVNO SOBO, DA BI BOLJE SLIŠALA. BORIS JO ZAGLEDA. ZDI SE MU, DA JE PRIPRAVLJENA NA POGOVOR, ZARADI SVOJEGA NENADNEGA DOBREGA

RAZPOLOŽENJA VIDI SLABO.

BORIS: (že kar mehko in krotko) Priznam, priznam, imaš prav, vse se je začelo pri meni, jaz, jaz sem razlog, jaz sem razlog vsega tega...

SONJA: Česa vsega tega...? (kar ostro)

BORIS: Pa ne zato, ker bi pri mami pil ali ne pil in koliko časa bi pil ali nisem pil...

SONJA: (ostro) Sploh nisi pil, si še vedno dojenček!

BORIS: (se prizanesljivo zasmeji pripombi) Pa ne zaradi vseh teh mlečnih izdelkov, ne zaradi tega...

SONJA: Pač pa?

BORIS: Jaz sem razlog vsega tega, jaz sem razlog vsega tega, ker sem pač prvi, prvi odprl ta problem.

SONJA: Kateri problem?

BORIS: Kako kateri problem?

SONJA: Kateri problem si odprl? Spakiral si kovček in kravato, ker hočeš proč.

BORIS: Že, že, ampak...

SONJA: Ti nisi prav nič odprl, ti si vse zaprl, ti si vse zaključil.

BORIS: Dobro, dobro, mogoče je bilo videti, mogoče je bilo videti...

SONJA: Kaj je bilo mogoče videti, kaj?!

BORIS: Mogoče je bilo res videti, kot da... kot da vse delam... (stežka) kot da vse delam na svojo roko...

SONJA: Končno, končno, kot da vse delaš na svojo roko, končno si priznal, končno....

BORIS: Seveda sem priznal, seveda, ampak vprašanje je, zakaj... zakaj sem delal, zakaj sem bil v nekem smislu prisiljen delati na svojo roko, to je tu vprašanje, to.

SONJA: In?

BORIS: Ker... ker nisem vedel, kako bi... nisem vedel, kaj naj bi... Znašel sem se... v praznini, v praznini... tebe kot da ni več nikjer bilo...

SONJA: Mene ni več bilo?

BORIS: Kot da te ni, kot da te ni več nikjer bilo... Bila je praznina... razumeš, praznina...

SONJA: In ker je bila praznina, si spakiral in hočeš oditi?!

BORIS: Sedaj pa, sedaj pa, ko sva... ko sva se pričela... pogovarjati, pogovarjati... ko si ti navedla razlog, da sem se te naveličal...

SONJA: Ja, naveličal si se me. Niti toliko moškega nisi, da bi to priznal, niti toliko!

BORIS: Naveličal sem se te, ker da sem ugotovil, kako nisi moj tip...

SONJA: Razlogov je lahko tudi več, ampak v bistvu si se me naveličal, torej so vsi razlogi ena in ista stvar.

BORIS: (ustvarjalno in skorajda žareče) Ne, ne, nisi me razumela... Ko si odprla to temo, da sem se te naveličal in ko sva se torej dotaknila problema, ko sva se končno dotaknila tega najinega problema...

SONJA: Tega tvojega problema!

BORIS: (prizanesljivo, mehko) Dobro, pa tega mojega problema... (vse bolj vznemirjeno) Se je v meni nekaj premaknilo... nekaj spremenilo...

SONJA: Česa mi ne poveš?!

BORIS: Ja, Sonja, v meni se je nekaj premaknilo, odprla se je špranja v prostoru, ki je bil prej zaprt, v moji duši se je nekaj razprlo in skozi to razpoko je posijala svetloba, je posijalo sonce... In to čim sva se se dotaknila vsega tega prostora, ki je bil prej, ki je bil prej zaprt...

SONJA: Ki je bil prej praznina?

BORIS: Ja, točno, ki je bil prej praznina.

SONJA: In sedaj se ti je nekaj odprlo...?

BORIS: (vse bolj žareče) Ja, sedaj se je v meni nekaj odprlo, Sonja...

SONJA KAR S KROŽNIKOM V ROKI NEKAM ODSOTNO IN APATIČNO SEDE NA KAVČIN SE POGREZNE V RAZMIŠLJANJE

BORIS: Nekaj se je odprlo, spet je nekaj zaživelo... Praznina se je pričela zmanjševati, se zmanjšuje, vse tisto prej, ko sem bil v stiski in nisem vedel ne kod ne kam, vse tisto, vse tisto se je pričelo umikati... in sedaj vse postaja drugače, lepše... Še sam ne morem verjeti, da se je zgodilo, kar se je zgodilo... Priznam, priznam, vse je bila moja krivda, vse... Vse ti priznam, začutil sem začutil, da me... da me ti v resnici zares razumeš, zato lahko vse priznam...

SONJA: Priznaš?

BORIS: Ja, Sonja, bil sem v stiski, vse je šlo navzdol in kot si popolnoma pravilno ugotovila, kot si popolnoma pravilno zaslutila, še več, ne samo ugotovila in zaslutila, kot si popolnoma pravilno razumela, sem v tisti stiski, priznam, priznam, res so me pričele zanimati druge ženske, res so me pričele zanimati...

SONJA GA POZORNO POGLEDA.

BORIS: Zanimati so me pričele, ampak ne v tistem poduhovljenem smislu, da bi bila katera moj duševni ideal in zaradi duševnega ideala,

zaradi ženske, ki je za moškega duševni ideal, moški pusti vse in gre za njo... Kot sem jaz pustil vse... (stežka) svoj dom, mamó... Kot sem tudi jaz pustil vse zaradi duševnega ideala, ki si ti...

(se popravi) ki si bila ti, si bila ti... Vse sem pustil, vse, tarok in preganjanje bab, (opazi njeno osuplost) Ja, ja, preganjanje bab, vse to sem pustil zaradi duševnega ideala, ki si... (se popravi) ki si bila ti... To je tako, Sonja, moški je ustvarjen tako, babe pusti samo, če ga povleče k sebi duševni ideal, to je tako, taka je moška narava...

SONJA VSTANE IN VSE BOLJ POZORNO POSLUŠA.

BORIS NE OPAZI SPREMENBE V NJENEM STANJU.

BORIS: Vso to kurbarijo sem pustil...

SONJA: Zaradi duševnega ideala...

BORIS: Ja, zaradi duševnega ideala, vse to sem pustil... In zato boš razumela mojo zgroženost, ko sem sedaj, ko sem zadnje čase opazil, ko sem zadnje čase začutil, kako... kako vse te stvari, kako ženske spet pritegujejo mojo pozornost, kako pritegujejo mojo pozornost tako, kot so jo pritegovale tedaj, preden sem spoznal tebe...

SONJA: Duševni ideal?

BORIS: Ja, preden me je duševni ideal odrešil vse tiste, vse tiste strašne navezanosti, ki pritegujejo moškega z vso tisto neskončno silo, neskončno privlačnostjo, Sonja... Ti si ne moreš misliti, ne, ti si ne moreš misliti, nobena ženska si niti predstavljati ne more, kako strašno privlači moškega, kako strašno ga privlači z vsem, kar je ženskega, telesnega...

SONJA: In kar ni duševni ideal?

BORIS: Kadar zaživi v moškem duševni ideal, tedaj ga privlači samo ta ženska samo ena ženska...

SONJA: Samo duševni ideal?

BORIS: Samo duševni ideal. In ker je duševni ideal utelešen le v eni ženski... le v eni ženski, si me privlačevala samo ti...

SONJA: Sem te privlačevala...?

BORIS: In bil sem rešen, rešen, ker sem se našel v eni sami ženski... Rešen, ker sem se rešil vseh drugih, vseh drugih, ki so prej vdirale vame, me zasledovale, mi bile ves čas za petami... Vsega tega sem bil rešen, rešen, razumeš, Sonja, razumeš?

SONJA: In potem nekega dne nisi bil več rešen...? Potem so te nekega dne spet pričele

pritegovati babe?

BORIS: (vzhičen, ker misli, da ga razume) Vidiš, da si razumela, vidiš!

SONJA: Kar naenkrat v ženski nisi več videl človeka...

BORIS: (vse bolj vzhičen) Točno, točno, kako dolgočasno je videti v ženski človeka, kako na smrt dolgočasno!

SONJA: Ampak... (ji ne gre z jezika) ampak...

BORIS: (demonično) Žensko, žensko, žensko kot... kot samico... žensko kot spolni objekt, kot spolno stvar, stvar, kot, kateri sanjaš... Ti si ne moreš predstavljati, Sonja, kakšno trpljenje je to za moškega, kadar vidi v ženskah le žensko, le samico in ne več človeka...

SONJA: (skeptično) Moški, da trpi zaradi tega?!

BORIS: Neskončno, Sonja, trpi, trpi...

SONJA: Trpi, če vidi kakšno dobro žensko, kakšne dobre ženske boke v kavbojkah...

BORIS: Neskončno trpi, trpi duševno in trpi telesno, noč in dan mu blodijo po glavi tiste obline... tisti...

SONJA: Tisti boki v kavbojkah, ali pa rdeče spodnje perilo...

BORIS: (ga že skoraj popade slast) Ne govori mi tega, ne govori mi tega, če ne bom trpel, trpel, trpel...

SONJA: Dobro, dobro, dovolj tega, dovolj! JE NEKOLIKO IZGUBILA ŽIVCE.

BORIS: (se zave, da se mora obvladati) Imaš prav, imaš prav, ne smemo se spustiti na tisto področje, na področje nagona, ne smemo...

SONJA: (ga popravi) Ne smeš se spustiti do tistih bokov in tistega perila, ne, ne smemo se pustiti, jaz nimam teh problemov, ne pozabi, jaz nimam teh problemov.

BORIS: (se potoži) Saj v tem je stvar, da ženske nimate teh problemov, v tem je problem.

SONJA: Zato pa imamo dovolj drugih, o katerih se tebi niti ne sanja. Pa pustiva zdaj to, kaj so ženski problemi.

BORIS: (se strinja) Pa pustiva zdaj to.

SONJA: Zate, zate potem nekega dne nisem več bila duševni ideal...

BORIS: (se zvija) Mi je žal, Sonja, mi je zares žal...

SONJA: In potem te je pričela pritegovati ženska kot spolni objekt?

BORIS: (spet ves žareč) Ja, ja, kot objekt, o katerem nič ne veš...

SONJA: (začudeno) O katerem nič ne veš?!

BORIS: Nič, nič, nič. Največja slast je, pomisli Sonja, največja slast je ženska, ki ti je vseč, ki ti je... spolno vseč, pa ne veš o njej nič, niti kako ji je ime, kje stanuje, kaj dela, kaj misli o tem in o onem, veš samo to, da ima boke, da jo za boke primeš, veš samo to, da ima ustnice, da se vanje vsesaš, veš samo to, da ima roke, s katerimi te lahko... (se ustavi), veš samo, da ima prsi...

SONJA: Ki jih lahko cuzaš?!

BORIS: (gre preko) Ampak bistveno je, da ne veš o njej kot človeku nič, nič, nič.

SONJA: Nič?

BORIS: Ne, nič.

SONJA: Zdaj razumem.

BORIS: Kaj razumeš?

SONJA: Zdaj razumem, od kod pride prostitucija, tam o ženski nič ne veš.

BORIS: Točno. HIP PREMOLKA,

SONJA: (nenadno, ostro) Svinja! SONJA GRE JEZNO V KUHINJO, BORIS ZA NJO.

BORIS: Tako se zdi, če ne poznaš če ne razumeš...

SONJA: Nič drugega nisi kot svinja. In vsi moški ste ene svinje.

BORIS: Tako se zdi, če ne veš, kakšno trpljenje je to...

SONJA: Da sanjaš o ženski kot živali?!

BORIS: Ti ne veš, kakšna muka, ker... ker... ker vidiš žensko, ker vidiš žensko kot, kot objekt na vsakem vogalu, povsod jih je na kupe, povsod... vse, vse to... (skoraj grozljivo) leze okrog tebe, te srečuje, te pogleduje, se ziba, kadi, se šminka, nosi usnje, si oblikuje ustnice, kaže jezik, nosi visoke pete, škornje... Sonja, to je strašno, strašno...

BORIS SE JE SPET OBRNIL V DNEVNO SOBO

SONJA PRIDE ZA NJIM IN GA OPAZUJE, KOT DA NE MORE VERJETI SVOJIM OČEM IN UŠESOM.

BORIS: To je Kalvarija, to je Križev pot...

SONJA: Ne mešaj zdaj še vere v te tvoje svinjarije, prasec.

BORIS: To je tako grozno, Sonja, da... da... vse ti priznam, vse ti priznam...

SONJA: Kaj si šel v posteljo s tistimi kurbami?

BORIS: Ne, ne, ne, ti nisi razumela, to niso, niso... ne gre... ne gre za tiste ženske...

SONJA: Ne gre za kurbe?

BORIS: Ne, ne gre za to, je še bolj grozno, še bolj

grozno...

SONJA: Kaj si se spraviš v posteljo z moškim?!

BORIS: Ne, ne... hotel sem reči, da ne gre za to, da... da bi me privlačevale...

SONJA: Kurbe.

BORIS: Ne, ne, točno, točno hočem reči, ne gre za to, gre... gre za to, da v vsaki normalni, običajni, spodobni ženski vidi... vidiš tisto žensko...

SONJA: Kurbo.

BORIS: Za to gre. V vsaki ženski vidiš tisto žensko...

SONJA: (misli, da je našla rešitev) Če je pa tako...

BORIS: (jo prehit) Razen v lastni ženi.

ŠOK. PREMOLK.

SONJA: Razen v lastni ženi?!

BORIS: (s slastjo izvedenca) Ja, razen v lastni ženi, to pa mora biti jasno.

SONJA: To je pa zdaj še večja svinjarija!

BORIS: Svinjarija, zakaj vendar?!

SONJA: Ravno sem mislila, da se da še kaj storiti, če je že treba reševati zakon, pa si me izključil.

BORIS: O ne, lastna žena pa ne more biti to, kar so vse druge, Sonja, tako nizko pa še nisem padel, da bi v lastni ženi, da bi v lastni ženi videl...

SONJA: (nalašč) Kurbo?

BORIS: Tako nizko pa še nisem padel in ne bom nikoli padel!

SONJA: Raje se odseliš in greš?

BORIS: (prepričano) Raje se odselim in grem.

SONJA: Pa pojdi!

BORIS: Ampak...?!

SONJA: Pojdi, pojdi...

BORIS: Ne, ker sem se odločil...

SONJA: Pojdi, pojdi, vrata so odprta, kovček imaš pripravljen, pojdi...

BORIS: Ne, ne in ne!

SONJA: Ne?

BORIS: Ker sem se odločil...

SONJA: Da greš h kurbam?

BORIS: Za božjo voljo, Sonja!

SONJA: Da greš k mami?

BORIS: Bodi, prosim, na nivoju...

SONJA: Vse bolj mi je jasno, da si kot dojenček res premalo pil, jasno mi je...

BORIS: Me hočeš poslušati, prosim?

SONJA: Jasno mi je, da takšni moški, ki niso pili toliko, kot bi morali, na koncu končajo pri svoji mami ali pri tistih plačanih ženskah.

BORIS: (kar butne) Odločil sem se, da bom

razpakiral, razpakiral...

SONJA: In kaj boš razpakiral?

BORIS: Razpakiral bom kovček.

SONJA: Razpakiral boš kovček?

BORIS: (žareče) Ja, Sonja. (zloguje) Raz... pa... ki... ral...

SONJA GA LE GLEDA.

BORIS: Kaj nisi vesela? Kaj ne razumeš, da... da še ni vse izgubljeno, kaj ne razumeš?!

SONJA: Saj ne bo prvič, da boš razpakiral.

BORIS: Že, že, ampak prej ti tega nisem povedal, da bom razpakiral.

SONJA: Ampak jaz sem vedela.

BORIS: Kaj ne razumeš, ni... ni še vse...

izgubljeno...

SONJA: Nekaj ti moram povedati...

BORIS: Lahko bi še vendar... mogoče so se odprle nove možnosti.

SONJA: Nisi samo ti razmišljaj, tudi jaz sem razmišljala...

BORIS: (prilizujoče, nič hudega sluteč) Seveda, bila si tako uvidevna, gotovo si morala dosti razmišljati, ker sem jaz, čeprav nisem vedel, da ti veš, no, pripravljaj kovček... gotovo si dosti razmišljala...

SONJA: Ugotovila sem, da imaš prav.

BORIS: Seveda imam prav, lahko se pogovoriva, lahko se še bolj izčrpno pogovoriva... Če hočeš bom vprašal mamo, do kdaj sem pri njej, saj veš... (zacmoka in se vedro zasmeji) do kdaj sem...

SONJA: Zdaj sem jaz spakirala kovček, Boris.

BORIS: A?!

SONJA: Spakirala sem kovček.

BORIS ŠELE SEDA OBSTANE KOT VKOPAN.

BORIS: (osuplo) Spakirala, spakirala...? Kaj boš ti spakirala, bom pa že znal spakirat svoj kovček, ni mi treba, da bi mi ga ti... Sicer sem ti pa rekel, da ga mislim razpakirat... ti me sploh ne poslušajš.

SONJA: Spakirala sem svoj kovček!

BORIS: Svoj kovček, tvoj, tvoj kovček...?!

SONJA: Moj kovček.

HIP ODREVENENE TIŠINE.

BORIS: Ne verjamem, ne verjamem, da bi ti, ti...

SONJA: Pa pojdi v sobo in poglej... Poglej...

BORIS SE SUNKOVITO OBRACA NA MESTU, POTEM PA HITRO ODIDE V SOBO.

SONJA JE KLJUB VSEMU PRESTRAŠENA.

ČEZ NEKAJ TRENUTKOV SE VRNE BORIS.

VES JE DIVJI, PRIPRAVLJEN JE STORITI

NAJHUJŠE. GROZEČE GLEDA SONJO.

SONJA: (v strahu) Vse ti bom povedala... Kdaj...
Kaj sem razmišljala... Zakaj... (da bi preprečila
najhujše, prične priznavati) Oče, oče... me ni
maral... Res, ni me maral... ko sem se rodila, si je
želel sina... Razumeš, ženska varianta Ojdipa...
BORIS VES ČAS NEPREMIČEN, Z GROZEČIM
POGLEDOM V SONJO.

SONJA: No, to je isto, kot ti in tvoja mama...

razumeš... Oče je hotel, da bi trenirala boks...

BORIS: (zakriči, vendar se ne premakne) Pusti
očeta na miru!

SONJA: (prestrašena) A?

BORIS: (pritajeno, tik pred izbruhom) Kdo je...
on?!... Kdo je... on?!

OBA STA NEPREMIČNA, GLASBA,
TEMNITEV, ZASTOR, GLASBA.

LUČ V DVORANI.

KO SE ZASTOR ODPRE, JE NA VIDEZ KOT NA PRIČETKU IGRE. BORIS TELEFONIRA, BOLJE, SE RAZBURJENO SPREHAJA S PRENOSNIM TELEFONOM IN GOVORI. TUDI SEDAJ GRE ZA KOVČEK V OSPREDJU ODRA, TODA TO JE ŽENSKI KOVČEK. ČEŽENJ JE VRŽEN PLAŠČ, NA NJEM ELEGANTEN ŠIROKOKRAJEN KLOBUK. PA NI SAMO EN ŽENSKI KOVČEK, JIH JE VEČ. TUDI KAKŠNA OBLEKA NA STOJEČEM OBEŠALNIKU, PRAVZAPRAV JE VEČ TAKŠNIH OBEŠALNIKOV, TAKO DA JE VES PROSTOR OBELEŽEN Z NJIMI.

BORIS: (nervozno) Če pa ti rečem... stran hoče... (ježno) Kdo, kdo... Sonja, vendar, gotovo ne sosedova Francka... Stran, stran... Če sem prepričan, da hoče stran, če sem prepričan...?!... Znaki? Seveda so znaki...

Še če bi bil slep, bi videl te... znake... Toliko jih je, da se mimogrede lahko zaletim vanje, če ne pazim, če sem raztresen... (ves čas razdraženo) Kaj?! Da je vseeno? Kaj da je vseeno? Da je vseeno, če grem proč jaz ali ona?... Sploh ni vseeno, sploh ni vseeno... Oprosti, Marjan, mislil sem, da si na moji strani... Da si?... Ne, nisi, nisi... Tudi ti si hotel stran od Mirjam, tudi ti... Podpirala sva drug drugega, se še spomniš, da sva podpirala drug drugega... Za svobodo, za moško svobodo... (pomisli) Za kakšno svobodo?! Kaj jaz vem, zdaj sploh ne vem več, zakaj sem hotel proč... Tudi ti več ne veš, dobro dobro... Ampak je neka razlika, oprosti, je neka velikanska razlika... Ti ostaneš doma in tudi jaz ostanem doma, ampak Sonja gre, gre. Mirjam pa ostane... Oprosti, med tabo in mano je sedaj velikanska, kapitalna razlika... Sonja gre in... in... Sem ti rekel, da ne vem več, zakaj sem hotel proč... Ne vem več... Da ti ne verjamem? In kako naj ti verjamem... Kako naj ti verjamem, za božjo voljo, če pa oba z Mirjam ostaneta doma, Sonja pa...

ZUNAJ JE SLIŠATI KLJUČ V VRATIH.

BORIS: (takoj prekine) Adijo!
HITRO POLOŽI SLUŠALKO NA TELEFON, URNO DO ČASOPISA, GA ODPRE IN SE ZLEKNE V KAVČ, KJER JE MED SONJINIMI KOVČKI KOMAJ ŠE KAJ PROSTORA. ČEZ NEKAJ ČASA VSTOPI SONJA, ODLIČNO JE RAZPOLOŽENA. LEPO OBLEČENA, S

KRASNIM MAKE UP-om. ODLOŽI MAPO, OČITNO JE BILA V SLUŽBI, ODIDE V KUHINJO. KOT V PRVEM DELU SI BO PRIPRAVILA SOK. BORIS HOČE NAPELJATI POGOVOR NA SVOJ MLIN.

BORIS: Sem slišal... (govori, kot da se ni nič zgodilo in ne bi bilo vse popravljen za selitev)
SONJA IMA V KUHINJI OPRAVKA S HLADILNIKOM IN SOKOM.

BORIS: Me slišiš...?

SONJA NE ODGOVORI.

BORIS: Sem slišal... (spet vpraša) Me slišiš?

SONJA NE ODGOVORI.

BORIS: Sem slišal...

SONJA PRIDE IZ KUHINJE. NEVERJETNO PRIVLAČNA IN SUVERENA JE.

OB TEM BORISU ZMANJKA MOČI, KO JO VIDI TAKO PRIVLAČNO IN ODMAKNJENO. PRESKOČI TISTO, KAR JE V RESNICI MISLIL VPRAŠATI.

BORIS: (kaže časopis) Sem slišal, da bodo na občini od stropa do tal predelali sejno dvorano...

SONJA: In?

BORIS: Sejno dvorano na občini bodo renovirali...

SONJA: In?!

BORIS: Dvesto milijonov tolarjev... Denar davkoplačevalcev... naš denar, moj denar... Seveda, čim so pričeli renovirati parlament, se je spomnila naša usrana občina, da bi lahko renovirala svojo sejno dvorano... Tipično, od zgoraj navzdol, tipično...

SONJA SE NASLONI NA NASLONJALO KAVČA IN PIJE SOK.

SONJA: In to si mi hotel povedati?

BORIS: Kaj?

SONJA: To o sejni dvorani na občini?

BORIS: (se očitno zlaže) Ja, to.

SONJA: Torej to?

BORIS: Ja, to... In kaj naj bi ti povedal? Naj bi ti povedal...

SONJA: (ga prekine) In nisi nič opazil?

BORIS: Opazil?

SONJA: Ja, kaj nisi nič opazil?

BORIS: In kaj naj bi opazil, kaj?

SONJA: (ga gleda in ne trene z očmi) No, vse tole.

BORIS: (se dela neumnega) Vse tole, kaj?

SONJA: (pokaže z roko po prostoru) Vse tole v

dnevni sobi?

BORIS: A v dnevni sobi?

SONJA: Ja, v dnevni sobi.

BORIS NAZORNO POGLEDUJE POČASI OD
ENEGA KONCA DO DRUGEGA IN SPET
NAZAJ, NATO POGLEDA SONJO.

BORIS: Ne, nič nisem opazil, prav nič.

SONJA SE RAHLO ZAGRENJENO ZASMEJI.

SONJA: Si pa en tip!

BORIS: (suvereno) Ja, sem pa en tip!

BORIS DEMONSTRATIVNO BERE NAPREJ

ČASOPIS IN OBRNE STRAN. SONJA GA

GLEDA IN PIJE SOK.

BORIS: (sedaj vendar vpraša, kar je mislil v

pričetku) Sem slišal, da Marjan ostane.

SONJA GA POGLEDA.

TUDI BORIS POGLEDA NJO IN SE PREPRIČA,

DA JE OVSEM OBVEŠČENA.

BORIS: (popravi) Sem slišal, da Marjan... (s

poudarkom) menda ostane.

JO SPET POGLEDA.

BORIS: Da ostane doma.

SONJA: (kot da je prvič slišala) Aha?

BORIS: Aha! - Menda ostane doma.

SONJA: (po premisleku) Dobro, da ostane doma.

BORIS JO OSTRO POGLEDA.

SONJA: Kaj ni dobro, da ostane doma?

BORIS NE ODGOVORI IN NAPREJ BULJI V

ČASOPIS.

SONJA: Bolje za njega, da ostane doma. Za vse je

boljše, da ostane doma.

BORIS: Tudi za Mirjam?

SONJA: Seveda, tudi za Mirjam, tudi za Mirjam.

BORIS: (jo sarkastično oponaša) Tudi za Mirjam,

tudi za Mirjam... Seveda, ker tudi ona ostane

doma.

SONJA SE HITRO ODMAKNE OD KAVČA,

OČITNO JI TOVRSTNO NAMIGOVANJE NE

UGAJA.

BORIS: (še bolj sarkastično, kar zapoje) In tako

vsi ostanemo doma. - Vsi, vsi, vsi.

BORIS SEDAJ JEZNO OBRNE STRAN

ČASOPISA Z VELIKIM ŠUMENJEM, IN

JEZNIMI GESTAMI.

SONJA HOČE NEKAJ REČI, PA SI PREMISLI.

GRE S SOKOM PROTI KUHINJI.

BORIS: (izzivalno) Dobro, oh kako dobro, da vsi

ostanemo doma, da se je vse uredilo, uredilo... (v

resnici je besen, zato ne najde drugih besed in kar

butne spet isto)... in vsi ostanemo doma. Tako!

Doma!

BORIS SPET JEZNO OBRNE STRAN

ČASOPISA, ČEPRAV JO JE MALO PREJ ŽE

OBRNIL.

TO IZZIVANJE RAZBURI TUDI SONJO, KI SE
OBRNE NAZAJ V DNEVNO SOBO DO BORISA.

SONJA: (ga oponaša) Vsi ostanemo doma, vsi
ostanemo doma...

BORIS: (vztraja) Ja, ja, če ti rečem, vsi ostanemo
doma.

SONJA: Če še nisi opazil...

BORIS: Opazil - kaj?

SONJA: Zraven kovčka sediš.

BORIS: A?

SONJA: Zraven kovčka sediš, zraven mojega
kovčka.

BORIS SE SPET ZATOPI V ČASOPIS.

SONJA: (se zasmeji) To je pa že preneumno...

Dva dni, dva dni sem pakirala pred njegovimi
očmi, pa ni videl, pa nič ne ve... In sedaj, ko je
dnevna soba vsa polna stvari, mojih stvari, sedaj
se dela, kot da ne vidi, kot da ničesar ne ve, sedaj
se obnaša...

BORIS: (jo prekine) Kdo je...?

SONJA: Prosim?

BORIS: No, kdo je...?

SONJA TAKOJ NE RAZUME SMISLA.

SONJA: Kdo je... kaj?

BORIS: (elegantno) Kdo je on?

BORIS HITRO POGLEDA IZZA ČASOPISA Z

NAREJENIM ŠARMANTNIM NASMEHOM.

SONJA: (res ne razume) Kdo je on, kdo?

BORIS: Kdo je... (sedaj počasi zloguje in se težko
obvladuje) on... Kdo... je... on... Kdo... On...

SONJA: (sedaj razume, kaj ima Boris v misli)

On????!!

BORIS: (še vedno obvladano, mirno) Ja, kdo je
on? - Pa mi ja ne boš rekla, da greš... (se popravi)

naj bi šla z doma... na cesto... v hotel?

SONJA: (ne more verjeti) Ne, ne, ne morem

verjeti, ne morem verjeti...

BORIS: Pa mi ja ne boš rekla, da greš, da greš

domov k mami... k mami...?

SONJA: Nikoli si ne bi mislila, nikoli, da, da...

BORIS: Da greš domov, k tistemu svojemu
papačiju, tistemu Ojdipu, ki te je hotel fanta in ne

punco...

SONJA: Res si nikoli ne bi mislila, Boris...!

BORIS: Seveda, točno, lahko greš res k papačiju,

ker si končno ugotovila, končno si ugotovila...

SONJA: No, kaj sem končno ugotovila, kaj, kaj, kaj...

BORIS: Da bi se res morala roditi moški...

SONJA: A daj no, daj no!

BORIS: Veš kaj je moškega v tebi, veš kaj? Pamet, pamet, razum, hladno preračunavanje...

SONJA: Hladno preračunavanje?!

BORIS: Sem mislil, da je mrzla duša tipična ženska lastnost, vse do zdaj sem mislil tako, vse do zdaj!

SONJA: Pa ni? Kaj ni?

BORIS: Ne, ni. - Tvoja duša je tako mrzla zato, ker so to moški geni v ženskem telesu.

SONJA: Vsaj telo imam žensko, hvala, najlepša hvala...

BORIS: (ostro, kot poslednje prepoznanje)

Najslabša stvar je moška pamet v ženskem telesu, najslabša stvar je ženska, ki je v resnici moški.

SONJA: A tako?

BORIS: Ja, tako.

SONJA: Če je tako, potem... potem boš pa vesel, da grem.

BORIS: Ne izmikaj se!

SONJA: Nič se ne izmikam, zakaj naj bi se pa izmikala?

BORIS: Ne izmikaj se in povej, kdo je!

SONJA: (osupne) Torej...?

BORIS: Torej kaj?

SONJA: Torej za to gre? Za to?

BORIS: Ne izmikaj se... (zase, besno) Hudiča, sedaj pa, ko bi se morala obnašati kot moški, kot značaj, sedaj se izmikaš kot kakšna baba!

SONJA: (ne more verjeti) Torej za to gre?!

BORIS SEDAJ PLANE IN IZGUBI PREJŠNJO KONTROLO. SKOČI POKONCI IN VRŽE PROČ ČASOPIS, DA SE POLE IN LISTI RAZLETIJO NA VSE STRANI.

BORIS: To je nemogoče, to je noro, to je neumno... Misliš, da sem bebast, misliš, da sem bebec?!

SONJA: (ga hoče zaustaviti, vendar zaman) Nikoli nisem rekla...

BORIS: Proč greš, odhajaš, zapuščaš me, zapuščaš... (patetično) ta najin dom, meni nič tebi nič ga zapuščaš, nič več te ne briga, popolnoma nič te več ne briga, požvižgaš se na vse, požvižgaš se na vsa ta leta, ki sva jih preživela skupaj, vse si pozabila, ojoj, vse, vse si pozabila, pozabila, ženska nesrečna...

SONJA: Kaj sem pozabila, kaj?

BORIS: Pozabila si na... (patetično, skoraj jokaje) sprehode v Portorožu, vse si pozabila...

SONJA: (začudena) V Portorožu?!

BORIS: Ja, Sonja, pozabila si na sprehode v mesečini ob morju, tedaj ko sva se spoznala in si ti, in sva se morala oba, sva se morala zaradi domačih zlagati, zlagati, da greva v Portorož... Jaz težko lažem, (besno) jaz zelo težko lažem, jaz nisem ti, ki si imela za svoje, za svoje domače in svojega papačija takoj pri roki deset izgovorov, deset laži... Jaz tega ne znam, jaz tega nisem nikoli znal, jaz trpim, kadar moram lagati, trpim... In takrat sem lagal, lagal, da grem na službeno potovanje, službeno potovanje v Abu Dabi... (sarkastično) Nisem si znal izmisliti nobenega drugega izgovora, kot da grem na službeno potovanje v Abu Dabi, zame je laganje smrt, smrt...

SONJA: Ne morem verjeti, ne morem verjeti...

BORIS: Ja, ja, zame je laganje smrt... in tako sem se, tako sem se zaradi naju dveh, ne zaradi naju dveh, zaradi tebe, zaradi tebe... tako sem se zaradi tebe moral zlagati, tako neumno zlagati... Da rečeš, da si v Abu Dabiju in greš v Portorož, kjer je gotovo kdo, ki te pozna, ali tista neskončna rajda od penzionistov, ali kakšen sosed ali soseda, upokojenca ali eden od njiju upokojenec, ali kakšni sorodniki od teh sosedov, ki te dobro poznajo... Da greš v Portorož, potem ko si rekel, da si šel v Abu Dabi, to je strašno, to je žrtev, to je tako rekoč samomorilsko...

SONJA: (ugotovi) In zato sva se sprehajala ob obali ponoči, v temi, podnevi pa sva ždela v tisti mičkeni sobi s pomožnim ležiščem.

BORIS: To zdaj ni važno, ne izmikaj se, za božjo voljo, Sonja, ne izmikaj se! Bistvo je, bistveno je... ne bistveno, podlo, podlo je to...

SONJA: Podlo?!

BORIS: Podlo je, ker si vse, ampak vse... pozabila... pozabila...

SONJA: (naivno) Abu Dabi?

BORIS: Vse si pozabila, čez vse si napravila križ, križ po dolgem in počez, pa še po diagonalni si napravila križ, vse si zakopala, najino zgodbo, najino življenje si zakopala, pa kaj zakopala, najino življenje si zakopala, najino življenje? Moje, moje življenje, moje, moje življenje... si zakopala in na grob položila kamen, ogromen kamen, tako da... tako da ne morem dihati... Moje življenje si zakopala, kot da ga nikoli ni

bilo...

SONJA: Oprosti....

BORIS: (jo bliskovito prekine) Ne izmikaj se, ne izmikaj se!

SONJA: Oprosti.

BORIS: Tvoje življenje, tvoje življenje, ne, ne, tega pa nisi zakopala, ne, ne, tega pa nisi zakopala, še več, spakirala si kovčke, spakirala si pol najinega, najinega, tudi mojega stanovanja in sedaj greš, greš, hočeš oditi... najbrž v (pretirava) svobodo, v svobodo, odvreči hočeš vso preteklost, vso najino preteklost, kaj najino preteklost, mojo preteklost, mojo... mene hočeš odvreči, odvreči kot balast, kot breme, kot odvečen tovor, kot nekaj, kar te obremenjuje, kar te teži, kot nekaj, zaradi česar ne moreš dihati, te duši, duši te, ker te tako zelo obremenjuje... Zradirati hočeš celo Portorož, celo Portorož mi hočeš umazati, zamazati, zbrisati... To hočeš in pri tem naj bi ti še verjel, da nikjer... da ni nikjer nikogar, da ni nikjer nikogar, da ne obstaja... (demonično) neki on, on... On, kjer se bo pričelo vse na novo, ne nič se ne bo pričelo, zame se ne bo pričelo, zate, zate se bo, pričelo... SONJA: Oprosti...

BORIS: Čim odpreš usta, se izmikaš!

SONJA: Nič se ne izmikam!

BORIS: Zate se bo vse pričelo na novo, na novo, mene... mene pa kot da nikoli ni bilo, kot da nisem nikoli obstajal, kot da me ni, kot da me ni, me ni bilo in me ne bo več Ampak niti slučajno si ne drzni, niti slučajno...

SONJA: Kaj...?

BORIS: Niti slučajno si ne drzni iti s tistim tipom v Portorož, v Portorož na tiste nočne sprehode ob morju... niti slučajno...

SONJA SE PRISRČNO SMEJI.

BORIS: Ker, ker... (od gneva ne more najti izraza)

SONJA: Ker kaj?

BORIS: Ker, ker če bi me hotela ponižati na tak način...

SONJA: Ponižati?!

BORIS: Seveda, če bi me hotela ponižati na tak način, potem... potem ne odgovarjam zase, potem ne odgovarjam zase... Portorož je moja šibka točka, Portoroža si ne pustim odvzeti, umazati, onečastiti Portoroža ne... povsod, se lahko valjaš s tistim... s tistim tipom, povsod... Imaš vso Dalmacijo, črnogorsko obalo, Italijo,

Španijo, Sredozemlje in Sveto deželo, imaš tudi Izolo, Koper in sečoveljske soline, zdravilišče v Ankaranu, ampak... (grozeče) Portoroža se ogni, ogni, ogni...! Portoroža so ogni v velikem ovinku, Portoroža. (grozeče zloguje) Por... to... ro... ža...

BORIS SE SEDAJ SUNKOVITO OBRNE, NA HITRO POBERE RAZTREŠČENE LISTE ČASOPISA, JIH NA POL ZMEČKA, NATO PA SPET BESNO SEDE NA KAVČ, DA BO BRAL NAPREJ. BULJI V KEPO PAPIRJA, POTEM JO PRIČNE JEZNO OBRAČATI, RAZMOTAVATI. NA SONJO JE NJEGOV RAVNOKAR KONČANI NASTOP ZAČUDA DELOVAL. ZAMISLI SE, SI NAPRAVI PROSTOR NA BLIŽNJEM FOTELJU, KJER SO TUDI NJENE STVARI, PRIPRAVLJENE NA SELITEV IN SEDE. SKORAJDA SPRAVNO POGLEDUJE PROTI BORISU.

BORIS JEZNO RAZMOTAVA ČASOPIS, JO NA HITRO POGLEDUJE, VENDAR NOČE STIKA.

SONJA: (nostalgično, presenetljivo sentimentalno) Ampak zakaj... zakaj...

BORIS NALAŠČ NE REČE NIČ IN HOČE ZA VSAKO CENO BRATI, VENDAR JE ČASOPIS PREVEČ RAZMRCVARJEN, DA BI BIL PREPRIČLJIV.

SONJA: (žensko sentimentalno) Zakaj, zakaj... oh... zakaj...

BORIS: Zakaj?

SONJA: Ja, zakaj... zakaj mora biti vse tako, zakaj...

BORIS: (jezno) Zakaj mora biti vse tako, to sprašuješ?

SONJA: Ne, te ne sprašujem, sama s sabo govorim... (spet sentimentalno) Zakaj, zakaj...

BORIS: (sarkastično) Ker so neke mere, zato!

SONJA: (naivno, pristrčno) Ker so neke mere...?

BORIS: (zelo suvereno) O, seveda, so neke mere...!

SONJA: (vztraja) Ampak vseeno...

BORIS: (suvereno) Nič vseeno, so neke mere, je neka meja...

GOVORITA O RAZLIČNI STVARI, PA ŠE TEGA NE VESTA.

BORIS: (pribije) Je neka meja... Ne moreš s tistim svojim tipom, ne moreš s tistim svojim novim tipom v Portorož, ne moreš.

SONJA: (ga začudeno pogleda) Kaj?

BORIS: Ne moreš v Portorož, ne moreš pljuvati v lastno skledo... (se popravi) Ne moreš pljuvati meni, meni v obraz, da potem, ko sva midva... midva preživela...

SONJA: Ne gre za to, ne gre za to.

BORIS: Pa prav za to gre, so neke meje, je meja dobrega okusa, je meja nekakšne etike, človečnosti... Ja, ja, človečnosti, humanosti...

SONJA: Ampak...

BORIS: Je neka meja, ko na drugi strani nisi več človek, si žival, Sonja.... ja, ja, žival...

SONJA: (prepadeno) Žival?! In žival bi bila, živalsko bi bilo, da bi šla s tistim tipom prav v Portorož, prav v Riviero, si vrh vsega, nalašč najela sobo številka 213...

SONJA: (zasanjano) Soba številka 213...

BORIS: Soba številko 213, najino, najino sobo, se pravi ne najino, ampak tedaj sva preživela tiste odločilne, odločilno lepe dneve v tisti sobi...

SONJA: (zasanjano) In čeprav je bila oprema že stara in staromodna...

BORIS: (pribije) Ostane vedno in za vse večne čase soba 213, to je bistveno.

SONJA: (skoraj ganjena) Ampak zakaj... zakaj mora biti vse tako, zakaj se konča vse na tak način, zakaj...?

BORIS: (jo še enkrat spomni) Živalsko bi bilo, ko bi najela prav to sobo...

SONJA: 213.

BORIS: Ko bi najela prav to sobo in bi potem s tistim tipom... in bi potem z njim... (ne ve, kako bi povedal, ker je zgrožen že ob ideji) bi z njim, no, tisto razgaljevanje, odpenjanje bluze, odmetavanje krila in srajce.

SONJA: (se zatopi v svojo nostalgijo) To ni pravično, ni pravično, da je tako...

BORIS: Pa potem vse tisto objemanje, cmokanje in... in...

SONJA: In?

BORIS: Škripanje postelje... Brrr (se zgrozi ob ideji).

SONJA: Škripanje postelje?

BORIS: V hotelih škripajo postelje in tudi tista, tista najina je škripala... Dobro se spomnim, imam tisto škripanje še v ušesih...

SONJA: (otročje) Ah, kako je bilo lepo...

BORIS: (jo hoče iztrgati iz osladnih ženskih razpoloženj) Če bi še s kom drugim počela iste stvari, če bi se še s kom drugim šla tisto škripanje in to v sobi 213... vidiš, to bi bilo do kraja

zavrženo in zato me lahko razumeš, da bi v tem primeru... da bi v tem primeru... počil enega in drugega.

SONJA GA OSUPLO POGLEDA.

BORIS: In vsakdo bi me razumel, sploh ne bi bil obsojen, če pa bi bil, bi sedel malo časa... in vsi, vsi bi bili na moji strani...!

SONJA: Saj ne bi vedel, da sem prav v tisti sobi, saj ne bi vedel...

BORIS KAR VRŽE POKONCI.

BORIS: (izbruh) Rekel sem, če... če, sem rekel, da bi... da bi, ko bi... tako sem rekel, sicer pa... sicer pa je vse to... teorija... Potem je... potem, ko sta dva narazen, ko sta... ko sta se ločila... je itak vseeno, potem je vseeno... in potem se lahko...

BORIS RAZBURJENO PO DNEVNI SOBI GOR IN DOL.

BORIS: Ne samo, da sta potem lahko v tisti sobi, ne samo to...

SONJA: V sobi številka 213.

BORIS: Ne samo, da sta potem lahko tam, da gresta kdaj tja... Lahko še tja, v tisto sobo...

SONJA: 213.

BORIS: Lahko se potem... seveda potem, ko je že vse vseeno in je tukaj, tukaj vsega konec... potem se lahko tudi... se zaradi mene lahko tudi preselita, kdo bi pa vedel, imaš prav, jaz potem ne bom vedel in če ne bom vedel...

SONJA: Saj ni v tem problem.

BORIS: Seveda ni v tem problem, (s poudarkom) potem, potem... ko jaz ne bom več nič vedel, potem... potem seveda ne bo več problem, potem lahko hodita tja, če se že ne preselita... lahko hodita tja vsak teden, pa ne samo za en dan, za dva, tri ali štiri dni, na weekend pakete, je ceneje, aja, ekonomski faktor je tudi treba upoštevati... SONJA: (ima v mislih popolnoma nekaj drugega) Problem je...

BORIS: (besno reagira) če pa ti pravim, da ni problema, da mi je vseeno, vseeno, vseeno...

SONJA: Vseeno?

BORIS: Ja, vseeno, ali gresta tja vsak teden za sedem dni, ali sploh ne gresta tja, ali gresta v sobo 1 ali 799 ali 213, je vseeno, meni je vseeno; jaz sem, jaz bom mrtvo-hladen, meni ne bo nič, ne bo nič, tudi če hodita na 213 in potem tam škripata, škripata, škripata... Nič mi ne bo, nič mi ne bo, koliko škripata in kdaj škripata... in kje škripata... Nič, nič, nič...

RAZBURJENA HOJA PO PROSTORU
DOKAZUJE, DA JE ZA BORISA RESNICA
POVSEM NASPROTNA.

BORIS: Nekaj moram popit, nekaj moram popit,
moram se umirit, moram se umirit...
(gospodovalno na Sonjo) Kje je whisky, zadnjič
sem ga hotel kozarček, pa ga ni bilo med drugimi
steklenicami... Kje je, kam si ga dala, kam si ga
dala...

SONJA: Je med drugimi steklenicami, bolj
zadaj...

BORIS: Bolj zadaj?

SONJA: Nisi dobro pogledal.

BORIS: (besno) Uhhh!

BORIS DO OMARE, V KATERI SO PIJAČE,
IŠČE WISKY ZA DRUGIMI STEKLENICAMI.

SONJA: (razvije svojo misel obžalovanja) Ampak
zakaj... zakaj... zakaj vse to, zakaj...

BORIS: (jezno) Zakaj mora biti whisky zadaj, da
ga ne najdeš... Ne razumem, zakaj spravljaš stvari
tako, da jih noben več ne najde razen tebe...

Delaš to namerno? Ne, ne, slabše. Ne delaš tega
namerno, ampak kar tako delaš, da noben ne
najde stvari razen tebe. To ti je v krvi. Ženske
imate vse, kar imate, kar delate in česar ne delate,
vse imate v krvi, kar veste, zakaj to in ne ono,
zakaj ta stvar ja in druga stvar ne... Ve kar veste,
zakaj slivovka spredaj in whisky zadaj, ve kar
veste in tukaj nimaš kaj, nimaš kaj.

BORIS SI JE MEDTEM VZEL KOZAREC IN SI
NATOČIL PIJAČO.

SONJA: Zakaj je življenje takšno, zakaj je
življenje takšno, zakaj...

BORIS: Kakšno pa je, če te lahko vprašam?

SONJA: Zakaj se je nama vse to zgodilo, zakaj...

BORIS: Nama? Nama, praviš?

SONJA: Ja, zakaj se je tudi nama vse to zgodilo,
a?

BORIS: Ampak za božjo voljo, Sonja...

SONJA: Ja?

BORIS: Praviš, zakaj se je nama, nama vse to
zgodilo!

SONJA: Ja, nama, tudi nama.

BORIS S ŠIROKO GESTO POKAŽE NA VSO
NJENO KRAMARIJO.

BORIS: Čigave so vse te stvari, čigave?

SONJA: Te stvari? Hočeš reči, vse te obleke,
kovčki...

BORIS: (kot z otrokom) Točno to hočem reči.
Čigavo je vse to?

SONJA: Čigavo?! Moje.

BORIS: Vidiš, torej ne govori, zakaj se je (s
poudarkom) nama, nama vse to zgodilo, ne
govori tega, te prosim!

SONJA: Sedaj so te stvari moje, ampak prej so
bile pa tvoje. Najprej si ti spakiral kovček, najprej
ti.

BORIS: Naprej, najprej, najprej... Jaz sem
medtem razpakiral, če ti še ni jasno, mojih stvari
tukaj več ni, več ni...

SONJA: Ampak jih še vidim, jih še vidim!

BORIS: Kako, še vidiš, če jih pa ni, samo tvoje
stvari so!

SONJA: Jaz še vidim tvoj kovček in plašč in
kravato, jaz še vidim...

BORIS: Prej pa jih sploh nisi hotela videti, čeprav
si vedela, da so, kaj pa to?

SONJA: Jaz jih še vidim, ker me je prizadelo,
prizadelo... (skoraj ji gre na jok) zelo me je
prizadelo...

BORIS: (obupan) Ne, ne, tako se jaz ne grem,
zdaj še z jzkom, s solzami, vse tako zelo... zelo
žensko, da nikoli nič ne razumeš... Jaz se tega ne
grem, ne, ne, oprosti, jaz ne, pa tudi če takoj
greš, če greš takoj v tisti Portorož s tistim tvojim
tipom škripat, škripat, tudi če greš pri tej priči...
BORIS RAZBURJENO HODI S KOZARCEM
SEM IN TJJA.

SONJA: (nepričakovano naravnost) Si ti imel kaj
od življenja?

BORIS: Jaz se ne grem tega, ne grem se tega...
(postane pozoren) Kaj?

SONJA: (odkrito in resno) Če si imel kaj od
življenja? Poleg tega, da sva bila toliko časa
skupaj, si imel kaj od življenja...?

BORIS PRESENEČEN ZASTANE.

BORIS: Če sem imel kaj... Ampak, oprosti, me
sprašuješ, če sem imel kaj od življenja? V
kakšnem smislu, kaj od življenja, v kakšnem
smislu? Si pa čudna, si pa čudna...

BORIS SI NATOČI NOV KOZAREC PIJAČE.

SONJA: Si imel kaj od življenja, ali pa je tvoje
življenje potekalo takole, no takole med temi
štirimi stenami, ko si mislil, ko si verjel, da bo
vedno lepo, ko si verjel, da je, da je še vedno lepo
in ko se ti je neke na dnu, na dnu misli zdelo, da
pelje tvoja pot po dolini, ki je vedno ožja, ožja,
vedno ožja... Nisi nikoli imel tega čudnega
občutka, da... da nekaj, da celo to nekaj z nama,
z nama... mineva, pravzaprav ne da mineva, se

spreminja in spreminja se tako, da pravzaprav mineva, nisi imel nikoli tega občutka?

BORIS JO NEPREMIČNO GLEDA.

SONJA: Ne vem, če sem bila jasna, poskušala bom...

BORIS JO BLISKOVITO PREKINE.

BORIS: Izjemno jasna si bila. Imel sem občutek, da vse mineva, imel sem ta občutek.

SE NEPREMIČNO GLEDATA.

SONJA: In?

BORIS: Imel sem ta občutek.

SONJA: In kako si potem...? Kaj si potem...?

Kako si si pomagal?... To je strašen občutek, življenje mineva, zaprt si v svoj krog, zaprt si v krog svojega doma... strašen občutek, da... da je to vse... vse... da je to vse tvoje življenje... in da ne bo nič drugega... Da ne boš nobenega drugega človeka spoznal, da boš ostal zaprt v dom, ki si si ga izbral in zgradil... Nič drugega, nobenega drugega človeka ne bo...

BORIS: Saj, saj...

SONJA: Nikdar več ne bo v tebi zaživelo tisto največ, tista izredna, božanska sreča... tista nora sreča...

BORIS: (v njeno misel) Tisti nori Portorož in tista nora soba...

SONJA: Nikoli več, nikoli več, kaj ni to strašno...

BORIS: Tista nora dve sto trinajst... "Mi daste, prosim, ključ sobe..." - "Že vem, že vem, ključ sobe 213, izvolite, izvolite" - "Hvala hvala" - "In dobro se, imejte, dobro se imejte, vi in vaša mlada gospa, dobro se imejte, dobro se imejte"... (mračno) Nikoli več, nikoli več...

SONJA: To je preveč za človeka, ta nikoli več, nikoli več...

BORIS: Nikoli več tistega razgaljevanja, dihanja, škripanja...

SONJA: In kako si, kako si... preživel, kako si preživel, da se je v ta najin dom zares priplazil ta nikoli več, kako si preživel...

BORIS: (je postal ves zagrenjen) Težko, težko sem preživel...

SONJA: Tudi jaz sem težko preživela, tudi jaz.

BORIS: Ampak sem moral preživeti, sem moral.

SONJA: Kot morajo vsi, kot morajo vsi.

BORIS: Sem si moral pomagati...

SONJA GA MIRNO POGLEDA.

BORIS: Ja, sem si moral pomagati. Tista dolina, po kateri hodiš...

SONJA: Vse ožja in ožja...

BORIS: Tisto minevanje vse bliže vse bliže...

SONJA: Nikjer nobenega izhoda...

BORIS: Tista soba v Portorožu...

SONJA: Soba 213.

BORIS: Tista najina soba, vse tisto z razgaljevanjem, dihanjem, cmokanjem in škripanjem... vse bolj daleč, vse bolj daleč vse tisto, kar se je v tej sobi dogajalo...

SONJA: Vse bolj daleč... daleč...

BORIS: Dokler nisi nekega dne prepoznal, da tiste sobe, sobe 213 nikdar, nikdar več ne bo...

SONJA: Nikdar več ne bo...

BORIS: In da bo ostala samo v tvojem spominu, nekega dne pa bo še ta spomin zbledel in sploh ne boš več vedel, kaj si tam počel, zakaj si si to sobo zapomnil, sploh ne boš več vedel... (se spomni)

Kaj ni to tako, kaj ni s človekom tako, kot s tistim pajkom, ki po ljubezenski noči, no, ki ga po ljubezenski noči njegova izvoljenka, ki ga pohrusta... (se zdrzne) Grozljivo, grozljivo, če pomisliš, kaj je smisel te zgodbe, grozljivo...

SONJA: In kako si si potem pomagal, kako...?

BORIS: S tajnico.

SONJA: S tajnico?

BORIS: Ja, začne se s tajnico, najlaže je s tajnico... Se ti zdi čudno? S kom drugim pa, če pač ne s tajnico, s kom drugim?

SONJA: Ne, ne zdi se mi čudno...

BORIS: In zakaj me tako gledaš? Sama si rekla, da je strašno, da je strašno vse tisto minevanje, razpadanje, vse tisto, ko postaja vse, kar imaš in kar si, nekam votlo, votlo, votlo, sama si rekla...

SONJA: Gledam te, ker te še nisem videla takšnega.

SONJA RES GLEDA BORISA Z GLOBOKIM POGLEDOM, Z NEKAKŠNIM GLOBLJIM ZANIMANJEM, ČEPRAV NI MOGOČE TEGA POGLEDA RAZUMETI, VSAJ V TEM TRENUTKU NE. BORIS: (zavzdihne). BORIS JE SEDEL, TAKO DA S SONJO NISTA PREVEČ DALEČ.

BORIS: Vse se začne s tajnico...

SONJA: Z Amando?

BORIS: Pri nas vsi začnejo z Amando.

SONJA: Vsi začnejo z Amando?

BORIS: Mislim reči, vsi moški začnejo z Amando, pa sem začel, tudi jaz... (skorajda lirično) Amanda razume vse to, Amanda ima posluh, razume moškega, ki je v stiski... je prava izvedenka za poročene moške, ki jim je prišel

razpadati njihov Portorož in samo še sanjajo, kakšna je strast škripanja in vzdihovanja... Amanda, Amanda se je prav specializirala na takšne primere... In čeprav ni poročena, ji nikoli ne zmanjka družbe, lahko mi verjameš... SONJA GA POSLUŠA S KAR NAPETIM ZANIMANJEM.

SONJA: In potem, kaj je bilo potem...

BORIS: No, potem sem šel naprej, Amanda je le odskočna deska...

SONJA: Odskočna deska?

BORIS: Amanda je pot v svet, v svet žensk, z Amando potem vse razumeš in naenkrat vse vidiš...

SONJA: Naenkrat vse vidiš?

BORIS: Naenkrat se ti odprejo vse poti, ženske ti postanejo pristopnejše, njihov svet se ti približa, ali pa se mu približaš ti... Spoznaš jih, bolj domače so ti, pripravljen si poslušati njihove križe in težave, ugotoviš, da so ljudje, kot ti, da jih tarejo skrbi in obveznosti ter da še bolj in prej kot ti doživljajo minevanje, staranje in da hočejo nekaj storiti zoper vse te grde stvari...

SONJA: (skoraj ganjena, ker se čuti v opis zajeta tudi ona)

BORIS: Ne boš mi verjela, šele potem po Amandi, sem spoznal ženske, kakršne v resnici ste...

SONJA: Ja?

BORIS: Kako ste v bistvu krhke, kot smo krhki mi, kako ste ustvarjene nekako normalno, normalno v tem smislu, da imate razumevanje za vsakogar, ki vas razume, ki razume vaše težave...

In te težave so tako logične, so tako življenjske, da ni vse skupaj prav nič težko, brez težav prideš v stik z njimi, brez težav se potem odkrito z njimi pogovarjaš in brez težav ti dovolijo, da si z njimi tudi, tudi intimno... Brez težav ti dajo vse, vse, kar imajo in oklenejo se te, kot se otrok oklene očeta ali mame, kot se majhna punčka oklene tistega, ki jo ima rad in ki ji je pripravljen dati vsaj nekaj lepih trenutkov zavetja...

SONJA: (ganjena) Kako lepo si to povedal, Boris.

BORIS: (ne zazna njene ganjenosti, je preveč zaposlen s samim seboj) In tako sem odšel od ene do druge, Amanda me je spoznala s svojo prijateljico Ireno, Irena s svojo prijateljico Marto, Marta s svojo prijateljico Lidijo, Lidija s svojo prijateljico Bojano... in Bojana potem z vsemi svojimi kolegicami z univerze... (zamišljeno) Ja.. bilo je, bilo je neverjetno, nikoli prej si ne bi

mislil, da je ženska lahko na enak način nesrečna kot moški, nikoli prej...

SONJA: (ganjena in navdušena) Kako lepo si to povedal, Boris...

SONJA KAR PLANE PROTI NJEMU IN GA HOČE OBJETI, POTEEM SE SPOMNI, DA KAJ TAKŠNEGA Z OZIROM NA SITUACIJO, V KATERI STA, NI NAJBOLJ PRIMERNO. KAR SAMA SE ZAUSTAVI V TEM NAVALU. BORIS JO ZAČUDENO GLEDA.

SONJA: (v zadregi, se umika, umika roke) No, ja, si tako lepo povedal, sem prav... prav navdušena... ja, navdušena...

BORIS: (začuden) Navdušena? Navdušena, ker sem bil z vsemi temi ženskami?!

SONJA: Ja, navdušena... ker razumeš, ker... ker si postal tako razumevajoč...

SONJA STOJI V SREDINI PROSTORA, BORIS ŠE VEDNO SEDI.

SONJA ŠE VEDNO V NEKAKŠNI ZADREGI.

BORIS: Se ti zdi, da sem postal razumevajoč...?

SONJA: Ja, postal, postal si... (ves čas navdušeno) človek, človek...

BORIS: (se zasmeji) Seveda, ker v resnici nisem pajek, ki ga pajklja pohrusta, človek sem, človek...

SONJA: Nisi več tisti moški, nisi več nagonso bitje, ki je samo moški in ne razume nič in samo rine za ženskami in njihovimi oblinami, v resnici pa sploh ne ve, kaj in kdo ženska je... (se zasmeji tudi ona) Ni pajklja, Boris, ni pajklja, je človek, je človek...

BORIS: Pomisli, kaj sva vse ugotovila, ugotovila sva, da so moški in ženske, da so ženske in moški... (se zasmeji) ljudje, da so ljudje, kaj ni to fantastično, kako sva postala modra...

(samoironično)... kaj ni to fantastično?!

SONJA: (iskreno očarana) Ja, fantastično je. In zato, zato ti moram tudi jaz povedati, ker vidim, da zdaj vse razumeš, da razumeš ženske in njihovo stisko, to, da so, da smo ljudje, ljudje...

BORIS: Čudno, čudno...

SONJA: Ne, nič ni čudno, navdušil si me, navdušil...

BORIS: Hotel sem reči, da je čudno, da se še nikoli nisva tako dobro in temeljito pogovarjala, kot ravnaj sedaj (grenko) ko se ločujeva.

SONJA DO NJEGA. OD ZADAJ GA SEDEČA IN SMEŠNO POTRTEGA OBJAME ČEZ RAMENA IN S SVOJO GLAVO PRISLONI NA NJEGOVO.

SONJA: Ko bi bil vedno tak, kot si sedaj...

BORIS: Sedaj sem tak.

SONJA: Ko bi bil vedno tak, bi bilo lahko čisto drugače, čisto drugače... (skoraj zapeljivo, na vsak način pa zelo pristržno in iskreno)

BORIS: Misliš, resno misliš?

SONJA: Bi bilo lahko čisto drugače, bi bilo lahko tako, kot je bilo včasih, v začetku...

BORIS: (obraz mu zasije, tudi on jo z rokama, še vedno sedeč, objame) V Portorožu, Sonja, v Portorožu...?

SONJA: Ja, kot je bilo v Portorožu...

OBA SE V NENAVADNEM OBJEMU

DOBESEDNO ZASANJATA. BORIS SEDI,

SONJA STOJI ZA NJIM IN JE SKLONJENA

NADENJ IN GA OBJEMA IN SE OBJEMATA.

BORIS: Rezerviral bi sobo številka dve sto trinajst...

SONJA: Če še je tista soba...

BORIS: Hotel bi prav sobo številka 213...

BORIS SE ZDRZNE, JI ODMAKNE ROKE IN SE OBRNE PROTI NJEJ. JO POGLEDA.

BORIS: In kako sva zdaj kar naenkrat...

SONJA: (nežno) Ker vse razumeš, ker razumeš ženske, ker torej razumeš tudi mene...

BORIS: Zato ker sem šel z vsemi tistimi?

SONJA: Ne zato...

BORIS: Kako, da sva kar naenkrat postala tako... tako intimna... kot da... kot da se ni nič zgodilo, kot da tukaj ni po dnevi sobi vsa tvoja garderoba, celo tiste obleke, ki jih nisi niti enkrat oblekla... Zato, ker sem šel z vsemi tistimi?!

SONJA: Ne, ker si mi vse povedal...

BORIS: Skoraj čisto vse...

SONJA: (se nasmehne in ga spet objame) In tako ti lahko tudi jaz povem...

BORIS: (ne razume) In tako mi lahko tudi ti poveš...?

SONJA: Pričela sem s svojim šefom.

HIP PREMOLKA.

BORIS: S svojim šefom...

SONJA: Vse se začne s šefom.

BORIS: (vse bolj osupel obraz) Z Lojzetom?

SONJA: Vse začnejo z Lojzetom...

BORIS: Kdo vse začnejo z Lojzetom?

SONJA: Vse ženske v firmi... Lojze razume,

Lojze ima posluh, je pravi izvedenec za poročene ženske, ki jim je prišel razpadati njihov Portorož... In čeprav ni poročen, mu nikoli ne zmanjka družbe; lahko mi verjameš...

BORISOV OBRAZ VEDNO BOLJ OSUPEL IN POTEM ZGROŽEN.

BORIS: In potem, kaj je bilo potem...

SONJA: No, potem sem šla naprej, Lojze je le odskočna deska...

BORIS: Odskočna deska?!?

SONJA: (srečna, ker lahko vse pove, ali vsaj tako misli) Naenkrat se ti odprejo vse poti, moški ti postanejo pristopnejši, pripravljena si poslušati njihove križe in težave...

BORISA GROZNA PRIPOVED VRŽE POKONCI, MAŠI SI UŠESA.

BORIS: Ne, ne, ne... Tega ne bom poslušal, tega ne bom več poslušal...!!!

BORIS VES DIVJI V SREDIN PROSTORA.

SONJA NE RAZUME TAKOJ TE NJEGOVE REAKCIJE.

SONJA: (nedolžno) Bistvo stvari je ..

BORIS: Že vem, že vem, kaj je bistvo stvari, že vem, kako so moški krhki, kako so vendarle normalni v tem smislu, da imajo razumevanje za vse, za vas, ki razumete njihove težave... Ne bom poslušal, ne bom poslušal...

SONJA: Ampak kaj sem pa rekla takšnega...?!

BORIS: Kako potem prideš brez težav v stik z njimi, kako si potem brez težav z njimi tudi intimno in se jih prav nič več ne bojiš?

SONJA: Ne, se jih prav nič več ne bojim, da bi me hoteli s silo, ne bojim se več tega, ta strah je odveč, ker so... ker so nežni, občutljivi kot kakšni otroci, kot majhni fantki, ki se oklenejo ženske, ki jih ima rada...

BORIS: Utihi, utihi, utihi že vendar... Utihi...!!!

BORIS JE ZAKRIČAL, SONJA SE JE USTAVILA PREPADENA IN PRESENEČENA JE.

SONJA: Ne razumem, še malo prej si ti vse povedal, sedaj pa...

BORIS: (jo hitro in odločno prekine) Ne bom zdaj poslušal, kako si šla od enega do drugega, ne bom poslušal vsa imena, (na smrt zgrožen) vsa tista imena... ne bom poslušal, nisem dolžan tega poslušati, nihče me ne more prisiliti, da bi poslušal vse te podrobnosti, niti moja mama me ne more v kaj takšnega prisiliti, niti moja mama... SONJA: (ko vidi, kaj se je v resnici zgodilo) Oprosti, mislila sem, mislila sem...

BORIS: (popadljivo) Kaj, ampak kaj si še mislila, kaj?!

SONJA: Sem mislila, no, da bi... da bi razpakirala kovčke...

BORIS: Saj jih lahko, razpakiraj jih!

V SONJI SE OBUDI NEKAJ UPANJA.

SONJA: Razpakiram da naj jih?

BORIS: Seveda, ker jih bom spakiral jaz.... ga bom spakiral, (zbadljivo) zame je en kovček dovolj... Jaz bom spakiral kovček in grem... grem...

SONJA: Kaj ni vseeno?

BORIS DIVJE HODI PO DNEVNI SOBI.

BORIS: Kaj je vseeno, kaj hočeš spet... vse to s

tabo je izguba časa, izguba časa...

SONJA: Kaj ni vseeno, če ostaneš ti in grem jaz?

BORIS: Ne preobračaj stvari, te prosim, ohrani vsaj nekaj ženskega... (zaničljivo) ah, ohrani vsaj nekaj dostojanstva brez ženskega... in ne preobračaj stvari...

SONJA: Kakšna razlika je, razloži mi, kakšna razlika je...

BORIS: Razlika je ta, da nočem biti več tukaj, tukaj nočem biti več, niti sam nočem biti več tukaj, tukaj... tukaj je preveč tebe... si povsod ti... so povsod tvoje zavijalke za lase... še med časopisi ali pa v mojem pisalnem stroju... Pa še kakšna razlika je, pa še kakšna...!

BORIS DIVJA SEM IN TJA, LAHKO DO OMARICE S PIJAČO, PA NI STEKLENICE, KI JO IŠČE. ZAROPOTA S STEKLENICAMI.

BORIS: Wiskyja spet ni nikjer, nikjer...

SONJA JE PREMISLILA.

SONJA: Torej doma... (se popravi) tukaj naj ostanem jaz in ti greš?

BORIS: Točno... (sarkastično) To je moja zadnja želja, moja poslednja želja ni cigareta, ne, ne, ni cigareta... Ne "cigareto, prosim, preden me počite", ni cigareta, ni... Moja poslednja želja je, da grem stran... (s poudarkom) stran in da mi noben ne sledi... (misli seveda na Sonjo)...

SONJA: Ne boj se, ne bom ti sledila...

BORIS:(obupan) Ne preobračaj, ne preobračaj... Sem rekel, naj mi noben ne sledi... Vsem, vsem sem povedal, naj mi nihče ne sledi, vsem... ne tebi, ne tebi...

SONJA:(se smeji) Vsem?? Komu?!

BORIS:(obupan) Pusti mi, da povem svojo besedo, ne preobračaj, ne preobračaj...

SONJA: (ga je do kraja sita) Ampak veš kaj...

BORIS: (spet patetično dvigne glas, kot bi govoril komu na daleč) Nihče mi naj ne sledi, nihče, da veste... Vsak naj ostane lepo tam, kjer je, vsi ostanite tam, kjer ste, kjer ste, jasno? Jasno?!

SONJA:(mirno) Tako si se torej odločil?

BORIS: (zmagoslavno) Tako sem se odločil.

SONJA SE SPET ZASMEJI.

BORIS: Tako sem se odločil. Tako sem se odločil in sedaj je odločeno.

SONJA: In?

BORIS: In sedaj grem spet spakirat svoj kovček, če dovoliš!

BORIS SE OBRNE, DA BI ŠEL V SPALNICO.

SONJA: Pa ne da vse to zaradi ljubosumja?

BORIS SE SUNKOVITO USTAVI IN OBRNE.

BORIS: A?

SONJA: Zaradi vseh tistih moških, za katere sem ti povedala?

BORIS: (zaničljivo) Zaradi vseh tistih moških? Te prosim, briga me, pljunem na njih... (v resnici je Sonja zadela v živo) Te prosim, zaradi Lojzeta in vseh tistih tipov... Pravijo, da je Lojze kosmat kot kakšna žival... in da se mu noge potijo, da ima noge kot kakšna smrdljiva gorgonzola...

Ljubosumen, ljubosumen... Ne padi tako globoko, ne padi tako globoko...

SONJA: (je bila sedaj ves čas resna) Tudi jaz grem stran, tudi jaz...

BORIS ZASTANE.

BORIS: (nejeverno) Ti? To ni v ženski naravi da bi se, odrekla premoženju.

SONJA: Motiš se, tudi jaz grem stran.

BORIS: Tudi ti greš stran? (se zakrohota) Daj no, daj!

SONJA: Meni ni treba nič pakirati, jaz imam že vse pripravljeno.

SONJA JE ODLOČNA IN DO KRAJA PREPRIČLJIVA.

BORIS POGLEDA PO PROSTORU, KJER JE VES ČAS POLNO SONJINIH STVARI.

BORIS: Ne verjamem...

SONJA: Kaj ne verjameš?

BORIS: Ne verjamem, da boš šla stran.

SONJA: Bom šla, jaz bom šla. Ne verjamem pa, da boš šel ti stran.

BORIS: Kaj?!!!

SONJA: Ne verjamem, ker bi moral iti k mami.

BORIS: Ti pa k papačiju.

SONJA: Moral bi iti k mami in če nisi pil, ko si bil v plenicih, dovolj mleka, boš moral piti vse za nazaj.

BORIS: In če nisi hotela postati fant, kot je hotel tvoj papači, boš morala postati moški sedaj. Ne verjamem, da boš šla stran.

SONJA: Jaz bom šla, ti ne boš šel.
 BORIS: Bomo videli. V resnici ti ne boš šla.
 SONJA: Bomo videli. V resnici ti ne boš šel.
 BORIS: Bom šel.
 SONJA: Tudi jaz bom šla.
 BORIS: Ne boš šla.
 SONJA: Boš že videl. Ti ne boš šel.
 BORIS: Boš že videla. Ti ne boš šla.
 SONJA: Šla bom.
 BORIS: K papačiju?
 SONJA: Ni važno, šla bom. In ti k mami?
 BORIS: Ni važno, šel bom.
 SONJA: Ne boš.
 BORIS: Bom. Ti ne boš.
 SONJA: Jaz bom.
 BORIS: Tudi jaz bom.
 SONJA: Ne boš.
 BORIS: Bom. Ti ne...
 SONJA: Bom. Ti ne...
 BORIS: Bom.
 SONJA: Bomo videli.
 BORIS: Bomo videli.
 SONJA: Bomo videli.
 OBA VES ČAS STOJITA NA MIRU IN GLEDATA NAPREJ. OBA STA DO KRAJA ODLOČENA. TRMASTO ODLOČENA. V BISTVU PREPRIČUJETA SAMEGA SEBE. NA KONCU IZJAV SE HITRO STEMNI. ZELO KRATEK PREDAH, ČIM KRAJŠI. KAR V TIŠINI.
 KO SE ČEZ NEKAJ DOLGIH TRENUTKOV ODER SPET RAZSVETLI, BORIS IN SONJA STOJITA VSAK ZASE S KOVČKOM V ROKAH, V ENAKI PREPRIČANI DRŽI, KOT DA STA TIK PRED ODHODOM.
 BORIS: (ostro) Grem.
 SONJA: (enako ostro) Tudi jaz grem.
 PREMOLK. NAPETO VZDUŠJE.
 BORIS: Nastal je problem.
 SONJA: Kakšen problem?
 BORIS: Kdo bo šel prvi?
 SONJA: Kaj ni vseeno, kdo bo šel prvi in kdo drugi?
 BORIS: Ne, ni vseeno. Jaz hočem iti prvi, jaz te zapuščam.
 SONJA: (pomisli) Imaš prav. Tudi jaz hočem oditi prva, ker sem jaz tista, ki zapušča tebe.
 PREMOLK. VES ČAS NAPETO VZDUŠJE. SE SPLOH NE POGLEDATA.
 BORIS: Lahko bi oba naenkrat odšla prva.

SONJA: Oba naenkrat?
 BORIS: Ja, oba naenkrat bi stopila skozi vrata.
 PREMOLK.
 SONJA: Ni mogoče.
 BORIS: (grozeče) In zakaj ni mogoče, kaj imaš spet za bregom?!
 SONJA: (mirno) Vrata so preozka. Brez kovčkov - še, s kovčkom oba naenkrat - nemogoče.
 BORIS: (po hipu premisleka) Vsaj enkrat bi se lahko sporazumela.
 SONJA: S tabo to ni mogoče.
 BORIS: S tabo ni mogoče.
 SONJA: S tabo.
 BORIS: S tabo.
 PREMOLK, SE USTAVITA, KER ZADEVA NIKAMOR NE PELJE. PO DOLGEM PREMISLEKU.
 BORIS: Le ena stvar je, da bi se sporazumela.
 SONJA: (nejeverno) Le ena?
 PREMOLK.
 BORIS: (obotavljaje) "... tje v posteljo poslano v črni jami..."
 SONJA: Smrt? Šele tedaj se bova sporazumela... Šele tedaj...?
 BORIS: Šele tedaj.
 SONJA: Šele tedaj bova istih misli?
 BORIS: Šele tedaj, šele tedaj...
 OGLASI SE TESNOBEN GLASBENI ZVEN.
 BORIS IN SONJA SE POČASI OBRNETA DRUG PROTI DRUGEMU. POČASI ODLOŽITA KOVČEK.
 POTEH SEŽETA V ŽEP IN POČASI NAMERITA PIŠTOLO DRUG NA DRUGEGA. TEDAJ SE HIPOMA RAZSVETLI, NAPETOST V TRENUTKU POPUSTI. DOBRO RAZPOLOŽENA STA. KOT DA NI RES, KAR SE JE DOGAJALO, PRIČNETA TAKOJ GOVORITI OBČINSTVU.
 BORIS: Ne bojte se, nič od tega se ni zgodilo, nič od tega.
 SONJA: Čeprav bi se lahko zgodilo. In čeprav se pogostoma tudi zgodi.
 BORIS: Vse se je odvrtelo boljše, kot je bilo mogoče pričakovati.
 SONJA: Ostala sva skupaj, ne boste verjeli, ostala sva skupaj.
 BORIS: Midva sva ostala skupaj, Mirjam in Marjan, no, najina prijateljca, ki sta se pobotala pred nama, Mirjam in Marjan sta se pa razšla.
 SONJA: In Mirjam je odšla...

BORIS: K papačiju... In Marjan je odšel...

SONJA: K mami.

BORIS: Midva sva pa obstala in veste zakaj, veste zakaj?

SONJA: Ker se nisva nikoli do kraja sporazumela, nikoli.

BORIS: Nikoli nisva mogla do kraja razčistiti, nikoli... Ker ona noče priznati, da je... nemogoča, kot vse ženske spada med tiste, ki bi se morale roditi kot fant. .

SONJA: Nikoli ne prideva na čisto, ker on noče priznati, da je... nemogoč, kot vsi moški spada med tiste, ki bi morali ostati vedno pri mami.

BORIS: In tako niti dobro ne veva, zakaj sva se hotela ločiti...

SONJA: Niti ne veva, zakaj sva ostala skupaj in zakaj nama vsi govorijo, da sva zares srečen zakon.

BORIS: Vidite, tako se je vse srečno končalo...

SONJA: Ne obupajte, če midva nisva...

BORIS: In nikar vam naj ne pade v glavo, da bi hoteli vse med seboj do kraja razčistiti, potem je konec...

SONJA: Mirjam in Marjan sta vse razčistila...

BORIS: In ko moški in ženska vse razčistita... Je vse razčiščeno in ni več ničesar...

SONJA: Zato bodite dobro in premislite, premislite...

BORIS: A saj res, nikar ne imejte orožja doma...

Mirjam in Marjan sta imela orožje doma...

SONJA: In potem je bilo streljanje... Na srečo ne znata streljati in sta zgrešila...

BORIS: Ne imejte orožja doma, pa bo vse v redu in boste vedno ostali skupaj, vedno...

SONJA: Do naslednjega zakonskega prepira.

OBA SE SREČNO ZASMEJITA.
OGLASI SE VEDRA GLASBA.
POČASI LUČ V DVORANI. POČASI SE
ZASTOR ZAPIRA.

Celje - skladišče
D-Per

97/2001/2002

5000028009,5

COBISS 0